DÉPOT LÉGAL
LE DIRECTEUR GÉRANT

NĂM THỨ TÁM — SỐ 664 — MỖI SỐ NĂM XU — 癸酉年十二月二十日 — NGÀY THỨ BẢY — 8 FÉVRIER 1934

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° A 9843

GIÁ BÁN

ĐÔNG-PHÁP		NGOẠI-QUỐC
Một năm	6$00	12$00
Sáu tháng	3.50	6.50
Ba tháng	1.50	3.50

Mua báo phải trả tiền trước.
Thư và mandat gởi cho M. TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN. — Ai đăng quảng-cáo, việc riêng xin thương nghị trước.

TIẾNG-DÂN

聲民 La Voix du Peuple

Chủ-nhiệm kiêm Chủ-bút HUỲNH-THÚC-KHÁNG
Quản-lý TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN

Mỗi tuần xuất-bản hai kỳ: thứ tư và thứ bảy

BÁO-QUÁN
[illegible], đường Đông-Ba, Huế
Giây-thép nói: số [illegible]
Giây-thép: TIENGDAN HUE

Nhà nước không sợ nghèo mà sợ không quân bình.
(Khổng-Tử)

NỀN KINH TẾ XỨ TA RA THẾ NÀO?

Nói việc sinh tài, xưa nay đông tây, theo thời đại, xứ sở và trình độ dân tộc mà có vẻ khác nhau, song không vọt ra ngoài bốn chữ « khai nguyên tiết lưu », nghĩa là mở mang nguồn lợi mà đề đặt sự tiêu phí. Như làm cho địa lực tăng sinh sản, chế tạo ra nhiều vật hạng để bán ra ngoài, ấy là khai nguyên; còn thu cao quan thuế, cổ động nội hóa và tỉnh giảm sự phù phí, ấy là tiết lưu. Dầu cho cái đời cơ khí văn minh mới nầy, về đường sinh tài, cũng chú trọng về đều cốt yếu ấy. Nhưng bằng theo hiện trạng kinh tế, từ có nạn khủng hoảng chung trên mấy năm lại đây thì thấy tình thế đổi khác một cách lạ thường, làm cho con đường thường đi thuở nay, đã giáp tới chỗ cuối cùng mà không thể bước tới được. đáng ghê biết bao!

Nói «khai tài nguyên», ai lại không muốn, nhưng gần đây nơi thì lúa mì bị đổ xuống biển, nơi lại cà phê đem đốt đi, hàng hóa chế tạo ra cũng ứ lại, chính ở xứ ta lúa bán không chạy, đường, tơ, cau, quế gì gì cũng ế, mía trồng ra mà có nhà đem quăng xuống sông. Thế là về đường khai tài nguyên đã đến nào cùng.

Trên đường sống của loài người không thể đứng yên một chỗ, bước tới đã không đường, tất nhiên phải thối lui. Thế là chỉ con đường «tiết lưu» còn gắng gượng phải làm, dầu muốn hay không muốn.

Tiết lưu vốn là thuộc về mặt tiêu cực, nhưng cùng đường rồi cũng phải sa vào đó. Chính ở xứ văn minh, về môn học kinh tế và khoa lý tài, tinh thông hoàn bị biết chừng nào, vậy mà ngày nay, trừ việc khoách trương quân bị là việc « không được đừng », ngoài ra cũng giảm lương quan lại, cũng tăng cao quan thuế, cũng đề xướng tiết kiệm: nước Đức là nước khoa học lý tài có tiếng trên thế giới, mà mới rồi cũng xướng ra cái thuyết «ngày chủ nhựt bớt ăn thịt», huống chi là xứ hèn. Thế là con đường sinh tài hiện nay phải đi lui về ngả « tiết lưu » kia mà không còn phương gì nữa.

Một đều khốn nạn là đã không sinh mà cứ tiêu thì dầu có tiết đến đâu, cũng không tránh khỏi cái nạn «ngồi ăn núi lở, mội chẳng biển khô» kia, ai đã có con mắt trông xa ắt rõ rằng cái bước thối lui đó, chỉ là cái hơi nuối trong lúc tạm thời mà thôi, chớ không phải là phương pháp lâu dài, làm nên hạnh phúc cho loài người được.

Vật cùng thì biến đổi, cái nền tảng kinh tế toàn cả thế giới, đến bước cùng nầy, thế nào cũng cơ ngày đổ sập mà nền tảng mới mới xây đắp được. Không rõ những kẻ ăn sung mặc sướng, say ngủ chơi vui trên lầu cao mấy tầng kia, có nghe biết cái chìu lung lay và rung rinh ở tầng dưới nầy không?

Nguy-Ngôn

Năm nay dân Bắc kỳ lại được giảm thuế 10%

Theo nghị định quan Thống sứ Bắc kỳ ngày 31 Décembre 1933 thì năm 1934 nầy, vì khủng hoảng, nên Nhà nước lại giảm cho dân 10% về thuế thân cũng như năm trước. Đạo nghị định nầy đã được quan Toàn quyền duyệt y trong kỳ hội đồng chính phủ họp hôm 15 janvier 1934.

(Theo T. B. T. V.)

CHUYỆN ĐỜI

Chuyện đi tu

Nhiều người bảo rằng đi tu là trốn nợ; vay không lấm, thuế không nộp, đến cả cái dây giăng đình vợ con gia đình cũng không còn muốn để lọt đến cái đời vị kỷ vô tha. Nói được vậy, nhưng ai đó thử đi tu đi xem nào! Đó là không kể những hạng đi tu không phải vì đạo, mà vì cái khác, nó bám theo cái sự đi tu, đại để như mấy thầy tu bận áo dài, đeo chuỗi hột mà ta thường thấy đi rông ngoài đường, hoặc «tụng kinh» ở các đám chay tiếu. Có người đi tu cũng như anh tài xế lái xe hơi, anh lính phù-lít đứng gác đường, cũng nữa cũng như anh phu xe nắm cán xe kéo; nghĩa là họ tu không vì đạo mà vì cái kế sinh nhai nó có thể bám theo với cái đạo. Tu như vậy không kể rồi, tôi nói chuyện tu đây là chuyện đi tu thanh thật kia.

Ở Nam kỳ, báo PHỤ NỮ TÂN-VĂN năm trên có đăng chuyện cô Nguyệt-Hồng đi tu.

Cô Nguyệt-Hồng là một người thiếu phụ đẹp lỗi ngoài vài chục xuân xanh, vẻ ngọc minh ngà, có lại sinh vào một nhà giàu có; cô cũng một gái có học thức, lại đã tìm nhiễm cái văn hóa Âu-châu, vì cô đã từng cùng chồng con du lịch bên Pháp. Thế mà cô cũng cắt tóc đi tu! Tay cái việc tu của cô ấy trong cũng có nhiều lý do khác mà cái lý do trọng yếu nhứt là vì đức ông chồng là một tay chơi bời phóng đãng, cô can gián không nghe, nhưng nữ việc cũng đủ chứng rằng khi đi tu là cô thành thật bỏ đời, muốn mượn cửa Phật để tìm cái hạnh phúc mà cô không tìm được ở gia đình và thế gian. Vì thế nên hễ nơi nào có am thanh cảnh vắng là cô tìm tới; hết Barja, đến Tây-ninh, hết Tây ninh đến Cần-vọt... cô không quản xa xuôi, nơi nào cũng tìm đến để mong ẩn tích vì cái nhan sắc của cô, trong bước đường tu cũng đã lắm phen làm trở ngại.

Thế mà ngày nay ta lại được cái tin cô Nguyệt-Hồng bỏ cửa Thiền đi, vì không tu nữa.

Cô Nguyệt Hồng là con gái, trẻ lòng non dạ, khi đi tu chưa nghĩ kỹ suy xa, nên ở chùa vài năm thì bất chán. Nói vậy thì có một cái chứng khác đây: sư Thiện chiếu:

Sư Thiện-chiếu là một nhà sư có tuổi, đã gần mười năm trường trai khổ hạnh, tìm tòi trong đống kinh tủ sách, và đi lại đàm luận thuyết lý cùng các bực danh lồng ở khắp ba kỳ. Thế mà vừa rồi sư cũng cởi áo già mà vì, không tu nữa.

Tôi khen những người có chí đi tu vì họ đã làm một việc mà tôi không làm được. Tôi lại cũng khen họ đã cởi chuỗi hạt bồ đề mà hoàn tục vì họ đã tỏ lòng thành thật và có can đảm «đổi những đồ họ đã thờ». Ai muốn đi tu hãy chọn gương nói trên.

Lạc-nhân

Kính-cáo độc-giả

Bản báo rất cảm ơn các Ngài có lòng yêu Tiếng-Dân mà mua dài hạn và đã nhờ kỳ gởi trả đã tiền. Song cũng có Ngài mua báo đã quá năm, bản báo đã nhiều lần có giấy nhắc mà chưa thấy gởi trả.

Đương lúc kinh tế khủng hoảng nầy, các Ngài để lâu như vậy có thiệt hại đến dinh nghiệp của bản báo; vậy đối với các Ngài chậm trả, bất đắc dĩ, bản báo phải đình gởi, xin các Ngài miễn trách.

T. D.

Học giữa đường mà bị bớt lương

Một bức thơ của người du học bên Pháp gởi cho hội viên hội « Như Tây du học » ở Huế

Bản báo tiếp được thơ của ông Lê trung Chánh (người làng An đại, Đức phổ, Quảng nghĩa) luật khoa cử nhân, hiện đương học thi luật khoa tấn sĩ và văn chương cử nhơn, ở Bordeaux gởi về đăng báo. Thơ nầy đề ngày 26-12-33. Bức thơ khá dài nay xin trích đại ý: Trong tờ tình nguyện của ông xin với hội Du học là học cho đến đậu luật khoa tấn sĩ, Hội chịu cấp lương ấy, đại hội đồng năm 1927 đều y cả.... Mấy năm ở nơi khách địa, chăm lo đèn sách, mỗi năm mỗi trúng tuyển, đậu tú tài (bachelier) đậu cử nhân luật (licencié en droit) bây giờ đương lo thi tấn sĩ luật (docteur en droit), thì bổng thình lình được tin ông Hội trưởng hội Như tây du học bảo: «*Tải trở Chánh về nước* (Rapatrier Chánh)...» ông Chánh trả lời: «Tôi học chưa xong, không về....»

Đến 22-12-33 lại được một bức thơ của ông Hội trưởng hội Du học do ông D'Elloy đưa lại, trong thơ đại khái nói:

« Từ nay về sau, không cho trò Chánh lương và trợ cấp nữa.... Trò chỉ được cả lợi mà xuống tàu về Đông dương liền, trò cải lại chỉ hại cho tương lai của trò, chúng tôi cắt lương của bản hội cấp cho trò từ khi đến chừ.... »

Được thơ nầy ông Chánh có trả lời kể tờ tình nguyện trước và công việc đương học lở dở ngày nay, lại nói trong bọn học sanh của hội, cậu nào muốn học tấn sĩ thì phải lâu, vì dụ như cậu Nguyễn văn Tấn, cô Lê thị Hoàn, phải ở đến cũng 9, 10 năm học cho xong y khoa tấn sĩ. Hai người ấy năm 1928 hội chỉ cấp nữa lương, bây giờ lại được trọn phần lương, và cha chú họ lại làm quan có bổng lộc; cũng còn nhiều trò nữa được ơn đặc biệt như 2 người trên, còn ông ta nghèo, cha mẹ mất, học chưa thành mà hội bải lương thình lình....

Hội cắt lương ông được một tháng nay, mà không bảo trước cho nhà ông và ông biết. Hiện ông đương kiếm việc để sanh nhai và sửa soạn bài thi luật khoa tấn sĩ và cho xong văn chương cử nhơn...

. . .

Bằng theo thơ trên, một người đem thân ra nước ngoài, ra công khó nhọc để học cho thành tài. Hội du học đã cấp lương được mấy năm nay, cái ơn hội không nhỏ. Nay nữa chừng mà hội không cấp nữa, «dào giếng đã gần đến mạch nước mà để thành cái giếng bỏ», thiệt thòi cho người ấy đã đành, mà cũng thiệt thòi cho hội công người bảo tâm giúp hội, đang ôm cái hy vọng «tạo thành nhân tài».

Tiếng-Dân

Xin chú ý!

Trong số báo sau, bản báo sẽ gởi tặng qui độc giả một tờ lịch đã cả ngày tây và ta có chép khi hậu rõ ràng.

◆

SỐ BÁO CUỐI NĂM

Số báo ra ngày 10-2-34, 27 tháng chạp ta) sẽ có tờ phụ trương đăng toàn những bài có giá trị và hứng thú.

T. D.

LẠI BỨC THƠ CỦA NGƯỜI NAM TA Ở PHÁP

Cùng tác giả bài

"To' đỏ và to' trắng"

Ông Ng. q. Thanh viết bài nói về «tơ đỏ và tơ trắng» ở Trung kỳ đăng báo T. D.. Nay có mấy lời bày tỏ cùng ông cho rõ nghĩa thêm, chớ không có ý chi công kích cả.

Theo nghĩa từng chữ, thì tơ đỏ là tơ có màu đỏ, tơ trắng là tơ có màu trắng, mà theo ông nói thì tơ đỏ là tơ tằm (soie du Bombyx-mori) mà tơ trắng là tơ nhân tạo.

Không, không phải vậy, tơ tằm có màu vàng, màu trắng... tùy theo giống (race) và thổ nghi (provenance). Sợi tơ tằm đem phân chất có hai phần chánh: «grès» và «fibroines(?) màu trắng, màu vàng, ở grès, cái vỏ bọc sợi tơ (fibrine) khi chuội (décressage) thì tan mất, nhờ cái đó mà 2 sợi (brins) ở ruột con tằm ra dính nhập với nhau, rồi sau gặp khi trời thì dán lại, bởi vậy người ta mới dề ươm (dévidage); còn fibroine (tơ dùng để dệt) nấu trong nước xà phòng sôi cũng không can chi.

Tơ vàng khi chuội mất 25% grès; tơ trắng chỉ mất có 20% thôi. Mà tơ vàng muốn chuội hay nấu trắng (blanchiment) thì khó hơn tơ trắng; thường người ta phải cho nhiều xà phòng và đun nhiều lần hơn (ít ra cũng phải 2 lần). Đại khái tơ vàng và tơ trắng khác nhau như vậy(1).

Còn tơ nhân tạo với tơ tằm thì không giống nhau một chút gì cả. Tơ tằm ở ruột tằm kéo ra (fibre animale) (2) tơ nhân tạo thì nhà khoa học lấy sợi các thứ cây chế ra (fibre végétale)(3) có nhiều thứ tơ nhân tạo: acétate, viscose v. v. Muốn biết rõ các thứ tơ đó thì đem đốt (cách thử sơ sài nhất):

Tơ tằm đốt dún lại mà khét như mùi tóc đốt (khó đốt); còn tơ nhân tạo đốt khét như mùi giấy đốt, (viscose đốt cháy mau lắm mà ít tàn hay không có; acétate đốt dún lại kết thành một cục rất dòn mà nóng giai lắm, mó tay vào có thể phỏng dặng)

Đến nói tơ nhân tạo đẹp hơn tơ tằm thì không đúng chút nào: Tơ tằm dun hơn (élastique) giai hơn (tenace) sức giai của nó ngang bằng sợi thép (acier) bằng tằm nó (même diamètre), dẻo hơn (souple), mà bóng dịu giàng (brillant) đẹp đẽ, chứ tơ nhân tạo có bóng mà bóng gioi bóng nhoáng (éclat métallique), có thứ không chịu nước, nghĩa là không giặt dặng là khác nữa.

Ừ, viết đến đây tôi tự hỏi sao ông Ng. q. Thanh nói như vậy. Có lẽ ông thấy tơ tằm của mình cục cằn sợi lớn sợi bé, khúc nhỏ khúc to, kém bề hào hoàng như tơ nhân tạo, có phải không ông? Cái kém đó là chỗ khuyết điểm về kỹ nghệ (filature et tissage), chứ đâu có phải là tính chất (propriétés) của tơ tằm (chẳng hay ông có đồng ý với tôi chăng?)

Nếu tôi không lầm, cách làm của mình cẩu thả, thiếu khí cụ, chẳng có lẽ lối. Nói cho đúng ra thì nghề ươm tơ chăn tằm chỉ lối phụ thuộc nghề làm ruộng thôi, ít ai chuyên môn.

Trong nhà đông người, tháng giêng, tháng hai, nhân tiện ta có vườn giấy, ít, ta cũng gọn một gian nhà (1) nuôi một vài nong chơi (1) để cho trẻ (1) có công việc mãn, đỡ bài bạc. Đã thế rồi trong óc còn dầy những thói mê tín là khác nữa: nào chăm lập bàn thờ thờ tổ (?) nào thắp nhang lễ bái om sòm, mà cho ăn thì bữa đói bữa no, rồi nhũng(4) tùng dân... chứ có biết dáp giống tằm cần phải có nhà kín đáo sạch sẽ mới hợp sự sống của nó (magnanerie), và phải biết cách chăn nuôi săn sóc tìm giống, chọn trứng (méthode de Pasteur) còn ươm thì trời ơi! lấy cái nồi (nồi nấu cơm) đun nước để làm ngạt tằm (étouffage des cocons) (!)... bởi vậy bảo sao mà tốt mà đẹp cho dặng.

Nên nhớ rằng nghề đó cũng là một nghề cần tới máy móc như trăm nghìn nghề khác.

Xem như hàng của người, một tấm lụa tơ tằm và tơ nhân tạo thì khác nhau một trời một vực, mà giá cả cũng gấp đôi gấp ba chứ. Bởi thế đủ tỏ ra rằng kỹ nghệ của mình còn thấp kém, mãn còn hư hỏng nhiều, bây giờ chỉ bằng tìm cách khuếch trương, người có của, kẻ có công, góp sức mà làm, thì lo gì mà không như ý. Rồi cũng thành tơ nhỏ chỉ, rồi cũng thứ nầy thứ khác, rồi cũng màu nọ màu kia, lúc đó có lo gì cái nạn tơ nhân tạo tràn vào xứ. (Tôi nói vậy là vì coi hai cái giá tơ ở bài ông trước, và xin lỗi ông cho tôi nhắc lại câu: «Hễ tơ tốt mà bán rẻ thì tiêu thụ mạnh, tơ xấu bán cao thì ế» mà nói lại: dầu có bằng giá cũng không ai chịu mua). Nếu đã dặng rồi thì sợ chi là bà con không dùng, vả lại có một lẽ lấy đại ý mà xét thì mình có thể bán nơi giá hơn hàng ngoại quốc dặng, vì nhân công của mình rẻ và ít tiền tổn phí (5).

Tôi nói đây là đại cương thôi, chứ xin thú thiệt là tình hình tơ sợi (Industrie textile) ở bên nhà thì mấy tôi không dặng thấy, bây giờ đọc ít sách vở báo chí nói qua loa thì không biết chi hơn nữa: trước khi tôi còn ở nhà có để ý dân tới, vả lại không phải con nhà nghề.

Còn như ông và cô Xuân sơn (bài của cô tôi có dặng đọc, song lúc nầy chỉ còn nhớ đại ý thôi) nói kêu nài chính phủ tăng thuế nhập cảng để cứu vớt nghề tằm tơ của mình lưu truyền trong xứ đã lâu năm. Việc đó xin không thể bàn dặng, vì tôi đã nói trên là tình thế (Industrie et commerce de la soie en Indochine) tôi không rõ cho lắm.

Dầu sao, thiết tưởng mình cũng nên lìu thuốc chữa lấy mình, rồi nhờ người giúp sức cho sau.

Kêu gào anh chị em dùng đồ nội hóa, thì cũng không cần phải nói trong bài nầy nữa, vì biết bao người đã viết để đó rồi. Có một điều như ý tôi tưởng, anh chị em nên dùng tơ tằm có lợi hơn, vì bền chắt và tốt đẹp, tuy giá có mắc hơn, nhưng phải biết một cái áo mình mặc ít ra cũng ba bốn năm, chiếm tiền thiên niên vạn đại, ít tiền mua lại mua đi. Tơ nhân tạo chỉ để cho những người ưa kiểu (mode) — những người ăn mặc cho tốt cho đẹp họ cũng không bỏ tơ tằm, vì tính chất của nó tốt hơn, như tôi đã nói

(Xem qua trang 4 cột 2)

Vu-như-Hưng
Lyon (Pháp)

Việc Thế-giới

Nội loạn ở Trung hoa

Hương cảng, 22 Janvier — Thành phố Chang Chung tức là nơi đội quân thứ 19 đồng sơn bắt đã về tay quân Nam kinh. Đội quân thứ 19 bị thua, nhiều lính bị bắt, viên quan tư chỉ huy trốn thoát.

Thượng hải, 23 Janvier — Theo tin ở Hương cảng thì Tướng q. ang Nại và Thái đình Khải đã ra Chang chow (ở phía nam Phúc kiến) đi đâu không ai biết.

Người ta nói cuộc nội loạn nầy đã kết liễu.

Nội các Chautemp từ chức

Vì vụ gian lận Stavisky, Thế tướng Chautemps muốn lập một Hội đồng điều tra gồm cả nghị viên cả quan chức của nhân dân và nghị viên thì lại yêu cầu cho Hội đồng ấy gồm toàn nghị viên mà thôi, lấy cớ rằng những quan chức ấy, nếu gặp một ông Tổng trưởng mà họ phải phục quyền b, các thì họ sẽ không lấy công tâm mà xét.

Việc ấy lối thời Thế tướng Chautemps xin bổ trăm tin nhiệm. Hội đồng bàn giải ở nghị viện bỏ 14 phiếu tán thành ý kiến Thế tướng, 12 phiếu phản đối và 2 phiếu trắng.

Hội đồng bàn giải ấy còn đương lảnh thảo một bản dự luật về Hội đồng điều tra cho cả hai bên Thế tướng (có phải xá hội đồng ý) và đại đa số trong nghị viện (có cả phái xã hội cấp tiến) đều có thể nhận. Thảo chưa xong, thì lại nổi lên một việc khó khăn nữa. Tổng trưởng Tư pháp, Raynaldy, bị cáo có dính líu vào vụ gian lận. Nguyên ông Raynaldy có chưa trị cự trong Công ty Bersezon hiện bị truy tố, và có ký nhiều giấy «bon» giả. Ông Raynaldy chẳng những bị những phái nghịch chỉ trích mà cho đến phái xã hội cấp tiến là phái của ông cũng chỉ trích kịch liệt và buộc ông phải từ chức ngay.

Vì thế nên chiều hôm 26 Janvier, ông Raynaldy đã đưa đơn từ chức Tổng trưởng Tư pháp.

Sau đó Thế tướng Chautemps cũng đưa đơn từ chức nốt.

(Xem qua trang 3 cột 4)

KHO CHUYỆN...

Nước Đức hiện nay sắp mở thêm trường để dạy tập các giống chó, để dùng việc đánh giặc, họ dạy leo trèo nhảy vọt, tập đi xe máy hơi, xe điện, nghe tiếng đại bác cho quen, để lúc chiến tranh chó ấy đem thơ từ tin tức.

Ở trường học khách ở Hải phòng (Bắc kỳ) mới rồi vì Viên ban trưởng có bắt bình cho các thầy giáo nên định bớt lương họ, học trò thấy thầy bị thiệt hại, nên nhớt định bãi khóa ba ngày để phản đối sự bất công.

Hiện nay các nhà buôn bán và xuất cảng người Mỹ và người Do Thái ở Hoa kỳ, lập thành một hội để cổ động phản đối và ngăn ngừa chủ nghĩa Quốc gia xã hội của Hitler nước Đức, hô hào tẩy chay hàng hóa của nước Đức, về việc tuyên truyền ấy, hội dự liệu một món tiền 25.000 đô la.

Ở Mạc tư khoa, kinh đô nước Nga, hãy giờ thiếu có một cái bảo cổ viện trừ toàn là sương người, mà rõng là người lạ lùng quái gở, có người hai bàn tay, một bàn 6 ngón, một bàn 4 ngón, có người chân không có bàn, chỉ một khúc xương, có cái bao tử người mà giống bao tử bò, ngâm từ năm 1850 đến nay, và những người thật cao, người thật thấp, chưa từng thấy, và nhiều bức vẽ kỳ dị vô cùng.

Ngày địa chấn vừa rồi ở vùng sông Hằng hà (Gange) Ấn độ, có đến 3000 người chết và 100 000 người bị bệnh, sự thiệt hại không biết bao nhiêu mà kể.

Số trường làng ở Đông-dương năm 1933

Bắc kỳ	982 trường	có 34 270	học trò.
Trung kỳ	1082	» 44 585	»
Nam kỳ	283	» 5.752	»
Cao mên	2650	» 48.283	»
Ai lao	262	» 5.039	»

https://tieulun.hopto.org

Mấy vấn đề đem bàn trong kỳ hội đồng viện Dân-biểu Trung-kỳ năm 1933

(*Trích biên bản của Viện*)

Vấn đề ngân sách hàng tỉnh

(ngày 14 - 10 - 33)

(*Tiếp theo*)

Ông Nguyễn đơn Quế (Trưởng ban) đọc tờ trình.

Ông Phan văn Quảng : Tôi thấy trong ngân sách ở Hà tĩnh về số chi tiêu về kinh tế và xã hội có 129 731$. Tôi muốn biết số thu của tỉnh Hà tĩnh.

Ông Nguyễn Trác : Về ngân sách Trung kỳ, viện được xét cả phần chi. Vậy ngân sách hàng tỉnh, Viện cũng xin cho xét cả chi và thu, thời mới có thể đề nghị các khoản thu chi được.

Ông Phan văn Giáo : Viện xin có quyền xét các khoản thu là vì Viện sợ ở Hội đồng hàng tỉnh để số bách phân phụ nạp nhiều quá dân không chịu nổi.

Ông Nguyễn quốc Tuy : Xét ngân sách phải biết cả thu chi, thời mới có thể nên tăng nên giảm mà tỏ bày ý kiến với Chánh phủ. Nếu chỉ xét một bên chi, thời cũng không giảm tỏ ý là nên tăng hay nên giảm.

Ông Võ đình Thụ : Tôi xin nói ở tỉnh tôi, các quan làm ngân sách rồi đến ngày Hội đồng đọc cho các ông Hội đồng nghe trong vài ba giờ đồng hồ mới xong, nếu như không có bản thu và bản chi thời làm thế nào mà xét ngân sách được.

Quan Thượng thư bộ Lại : Quyền hạn các ngài đã phân định trong Dụ rồi, các ngài chỉ được xét bên chi mà thôi. Còn bên thu trong Dụ không nói đến. Quý viện muốn xin xét bên thu thời quý viện làm thiên cầu.

Ông Võ đình Thụ : Tôi xin bớt bách phân phụ nạp ở Quảng ngãi.

Ông Võ đình Dung : Tôi cũng xin bớt bách phân phụ nạp ở Haut Donnai.

Ông Trần như Tân : Tân Quảng bình về việc ra ngân sách hàng tỉnh liệu năm 1934, thiếu mất một số bạc lương trường phu là 1274$, số bạc ấy không đem vào là sửa nay dân chúng tôi vẫn phải phụ nạp vào để trả số bạc ấy, mà các trường ấy lại là trường công của Chánh phủ như là các trường Ecoles Primaires Officielles. Vậy các trường ấy đã là trường công thời xin trích vào công quỹ hàng tỉnh mà trả, đừng bắt sự đóng góp. Cứ như tờ trình của ông Quế đọc giữa Viện, thời số tiêu về công tác ở tỉnh Quảng bình năm 1934, phải bỏ bớt đi hai số tiền như là số tiền làm nhà đề giam phạm và số tiền sửa rộng cái cầu ở con đường bờ sông gần Tam tòa. Tôi không thể đồng ý với ông Quế là Trưởng tiểu ban, bớt hai số tiền ấy đi được, là như thế này : Tôi là đại biểu Quảng bình, tôi đã biết các công chuyện ấy đáng làm hay không, thời đúng sự thực hơn là ý mơ hồ của ông Quế bỏ hai số tiền ấy đi, công tác của tỉnh Đông hới đã trả thế nào thời xin cứ để nguyên thế mà thôi, chứ không thay đổi chi cả, sự trả số tiền đem so với mọi năm thời đã giảm hết sức rồi.

Cái nhà đề giam phạm Lục lộ trú làm lại là không phải việc vô ích, vì các sở nhà cũ đã hư nát cả. Vậy nên làm lại, cho hợp vệ sinh và cũng là một sự tốt cho kẻ bị tội được hưởng sự sạch sẽ.

(*Còn nữa*)

MANDAT CỦA AI ?

Bản báo tiếp được một mandat số bạc 5$00 từ poste Thanh-hóa gởi lại ngày 20 janvier 1931. Nhưng không có tên người gởi. Vậy ngài nào gởi, xin trả lời ngay, nói rõ serie và số mandat để Bản báo vô sổ cho khỏi lầm lạc.

T. D.

VIỆC TRONG NƯỚC

Lý hào nhũng lạm

NGHỆ-AN. — Đinh hữu Toàn lý trưởng xã Yên lạc, tổng Xuân liệu, huyện Nam đàn, thông đồng với hương chức hiếp dân nhiều điều :

1°) Hai phiếu quốc trái của dân, lý hào tự tiện bán tiêu.

2°) Bạo nghĩa thương 174$, năm Bảo đại thứ năm lấy 66$ làm cầu, còn 108$ lý và hương bản Nguyễn Khắc chia nhau, không chịu chiếu tính.

3°) Làng có 3 mẫu 9 sào ruộng tinh, lý cày ăn riêng một mình.

4°) Kỳ sưu thuế nào cũng dấu bài chỉ, không chịu đưa giấy chiếu bộ. Việc này dân đã có kêu.

5°) Năm nay, lúa tuần sương được giảm, chỉ bồ mỗi mẫu 7 tiền, mà lý hương cứ bồ mỗi mẫu 0$10

6°) Có 40 mẫu đất trồng chè trên núi, lý bồ mỗi mẫu 1$20, cả hai khoản tuần sương và đất chè, tất cả được 230$80. Dân xin nộp theo như giấy quan sức, nhưng hào lý không cho và hăm dọa, dân phải nhắm mắt mà nạp.

7°) Mới đây sở Nông giang lấy mất 8 sở ruộng chôn, nhà nước phát bạc được bao nhiêu, lý trưởng lảnh về tiêu riêng không cho dân biết.

Lý hương như thế, dân khổ biết bao ! Mong quan trên xét cho.

28 người dân ký tên và điểm chỉ

Ai buộc phải đi tiền

TOURANE. — Ở làng H. C. có ông nọ ăn mừng « sắc hậu hiền » có giấy mời khách đông lắm.

Theo lục ta đi ăn đám mừng phải có tiền một đồng hay 5, 3 đám, đương lúc khủng hoảng này nhiều người phiền nàn.

Vậy không đi tiền thì sao ?

Được vậy thì tốt

TOURANE. — Ở Hàng ngũ trong hạn làm việc các sở công và tư, định xin phép mở phòng đọc sách báo, không rõ có thực hiện được không ?

Xin dời trường học Thăng bình sang chỗ khác

QUẢNG-NAM — Gần đây quan phủ khuyến quyên gần được 4.000$ để làm trường bị thể phủ Thăng bình, con em trong hạt đều mừng rằng sang năm sẽ có lớp học mới.

Hiện trường ở chỗ cả có ba điều bất tiện : 1) Trước mặt trường có cái bàu, thường ngày đổ ô nế trong chợ và hai nhà thương đều đổ xuống đó, đến mùa nắng thì hơi trong bàu ấy bốc lên hôi tanh.

2 Cái đáng dựa bàu đi xuống rất thấp, đến mùa mưa to thì nước lên đến 4, 5 tấc tây, nguy cho con nít 6, 7 tuổi (phải cởi quần áo mà lội).

3) Học trò ở xa đến trọ nơi quán chợ, hay chợt bơi, lâu ngày phải hư.

Vậy mong quan trên dời trường sang nơi khác như xuống đồi ngã tư, đã được vệ sinh mà lại được mỹ quan.

Phụ huynh học trò

Đàn bà cúp tóc có tội gì ?

QUẢNG-NGÃI. — Cái án «cúp tóc» trước kia, (năm 1908) đã nhiều người bị lụy. Nhưng cách ít năm sau, thì cúp tóc đã thành phổ thông, không ai lấy làm lạ nữa. hiện nay thì không chỉ đàn ông mà đàn bà cũng đã có người cúp, vì đã tiện cho sự vệ sinh và làm công việc nữa.

Vậy mà ở Quảng ngãi hiện nay có mấy người đàn bà cúp tóc, có bọn sinh sự mách với quan trên cho là có ý riêng gì, nên mấy người ấy có bị đòi hỏi.

Cúp tóc là chuyện sở sở trên đầu đó, còn có ý gì nữa mà hỏi. H. T.

Lại chuyện « khai gian » trong việc cứu tế

PHÚ YÊN. — Xem báo Tiếng dân số 656 ra ngày 6-1-34 có bài « Những đều

(*Xem qua trang 3 cột 3*)

HUỲNH-THỨC-KHÁNG CÔNG-TY

CHUYÊN TRÁCH TẬP CỔ

vốn 30.500$00

Hội sở N° 123 Đường Đông-Ba

HUẾ

B.P. TOURANE N° 4

GIẤY MỜI NHÓM ĐẠI-HỘI-ĐỒNG THƯỜNG-NIÊN (1)

Thưa các Ngài Cổ-đông,

Chiếu theo khoản 29 trong điều-lệ Công-ty, xin mời các Ngài đáng 8 giờ sáng ngày chủ-nhật 4 Mars 1934, tức là ngày 19 tháng giêng năm Giáp-Tuất, đến nhóm Đại-Hội-Đồng thường-niên kỳ thứ bảy tại nhà chớp ảnh TAM-TÂN (Cinéma Tam-Tân) *ở đường Paul-Bert* **HUẾ**.

ĐỀ MỤC NGHỊ-SỰ :

1° *Duyệt sổ năm 1933*

2° *Bầu hai viên Hội-đồng kiểm sát*

3° *Vấn đề chia lời*

4° *Xét việc đã qua trong năm 1933 và bàn việc tân hành sau này.*

Nếu các Ngài bận việc không đi được, thì xin ký giấy ủy-quyền (theo kiểu dưới đây) cho một vị cổ-đông khác, thay quyền quyết nghị trong khi đến dự Đại-Hội-Đồng.

Hue, le 30 Janvier 1934

QUẢN-LÝ

HUỲNH-THỨC-KHÁNG

(1) Giấy này có gởi riêng cho từng người, xin nhớ đem theo, để tiện việc ghi tên lúc vào nhóm.

KIỂU GIẤY ỦY-QUYỀN (2)

Tôi là ở

cổ-đông Công-ty Huỳnh-Thức Kháng làm giấy này để giao quyền cho một vị cổ đông khác là ông ở

thay mặt tôi quyết nghị các khoản trong kỳ Đại-Hội-Đồng thường-niên nhóm ngày 4 Mars 1934 tại Huế.

, le 1934

Ký tên :

(2) Xin gởi giấy ủy-quyền này lại sớm sớm cho.

Vì ngày 28 Février là thứ tư, nên để đến chủ nhật 4 Mars, cho tiện.

Rượu Nam

酒南益同南

Hiệu HOA-MAI 35 phân

chai 0$75 và 0$40

Hiệu BAT-TIÊN 40 phân

chai 0$75 và 0$35

Mùng năm mới có rượu ta,

Nếu toàn gạo nếp không pha chất cồn ;

Uống vào mới biết là ngon,

NAM - ĐỒNG - ÍCH THANH-HOA

Tổng-Đại lý Nam Đồng Ích :

Thừa-thiên — Quảng-trị

M. Bửu-Bác (An Nhơn)

N° 151, rue Paul-Bert HUẾ

Giấy chứng nhận

NHÂN-TẠO-HUYẾT

Có chất bổ Huyết sát Trùng

Trên tờ báo Tiếng-Dân nầy, trước đã đăng nhiều bài thư mình tạ ơn thuốc NHÂN-TẠO-HUYẾT nay còn đăng nguyên văn bằng chế Pháp từ chứng nhận thuốc NHÂN-TẠO-HUYẾT (của quan chánh phòng Thí nghiệm (LABORATOIRE DE CHIMIE DE L'INDOCHINE HANOI) đã phân chất như sau :

BULLETIN D'ANALYSE :

Spécialité liquide-étiquette NGU-TINH NHAN-TAO-HUYET, N° 1, préparé chez NGU-TINH DUOC-PHONG Marchands de drogues Sino-Annamites.

Spécialité Annamite.

Aspect . . . . semi liquide d'extrait fluide.

Odeur . . . . Net d'extrait cuit.

Saveur . . . . Astringent sucre avec un goût légèrement amer.

Réaction . . . Acide.

Extrait sec à 100° . . . . 19, 60 %.

Cendres 1, 44

Analyse des cendres. . . (Blanche-insoluble dans eau. Soluble dans acide chlorhydrique N. contenant surtout produit minéral tonique).

CONCLUSION. — Ce produit est un extrait concentré de plantes de déterminer contenant environ 11 plantes parmi lesquelles se trouve du ginseng. Produits actuellement annamite préparés sur les données de la pharmacopée Française à forme Française couramment employée comme fortifiant tonique, et régénérateur des globules rouges du sang, et contre les microbes de la syphilis et de la blennorragie.

Hanoi le 15-4-1933

Signé : ANTONINI

Thuốc NHÂN-TẠO-HUYẾT bán lẻ mỗi chai 1$50 — Nửa lẻ 7$50 (cước ngoại) tại hiệu

SINH - HUY

44 Rue Maréchal Foch -:- VINH

KHÌ TA KHÁT NƯỚC

Antésite pha với ít nước lã là một *vị giải khát rất tốt*. Uống rất ngon thơm, không bứ mà mồn miệng không khô khan lại không có một tí rượu nào.

Antésite làm toàn bằng chất rất đặc của cam-thảo, thạch-long đởm và các cây thơm. Rỏ vài giọt vào một cốc nước lã, hãy một thìa cà-phê vào một lít nước thì được một *vị giải khát rất bổ, giúp cho sự tiêu hóa, trị các chứng sốt rét, hợp theo cho các thuộc địa* (dùng đã 30 năm nay ở Algérie, Tunisie, Maroc, Đông Dương, AOF., AEF., V. V.)

Antésite đựng bằng hộp nhỏ pha được 30 hay 80 lít nước rải khát, bán ở các nhà bào chế, các nhà tạp hóa, cùng các nhà bán đồ ăn. Nếu không mua được thì gửi theo 5 quan cho **N. PERROT ANTÉSITE** Voiron (*Isère*) (*France*) rồi tức nhận được ít mẫu pha đủ 30 hay 40 lít nước rải khát mà không mất cước.

Có bán ở Huế : M. IMBERT

Bào chế *Centrale ở Đông Pháp*

M. TẠ-NGỌC-LIÊN Pharmacien

Route Co'on ale N 1 à NHATRANG

MÁCH DÙM ĐỒNG-BÀO

Ai có bệnh Ho mà thuốc nào cũng không khỏi, thì người lớn chỉ nên dùng thuốc Ho số 88, trẻ con chỉ nên dùng thuốc Ho số 62, mỗi ve giá 0$30 của nhà thuốc NAM-THIÊN-ĐƯỜNG Hanoi, chế bằng thuốc nước, thơm và ngọt, bất cứ ho khan, ho gió, ho đờm, ho gà, ho hen, suyễn, ho ra máu và ho lao, v. v. nhẹ một ve, nặng hai ba ve là khỏi, có bán tại Nam thiên Đường, 78 phố Hàng gai Hanoi. Chi điểm 140 phố khách Nam Định, hiệu Việt Hưng 62 phố Cầu Đất Haiphong, hiệu Hạng bông Viêtri, hiệu Bảo hưng Long Phú Thọ, hiệu Phúc Long, Sơn Tây, hiệu Phúc hưng Long Thanh Hóa, hiệu Vĩnh hưng Tường Nghệ an, hiệu Vĩnh Tường và Hưng Thịnh Huế, hiệu Lý xuân Hòa (Thái khánh) đường Đề hữu Vị Tourane, hiệu Vĩnh hưng Tường Faifo, hiệu Huỳnh văn Trân Tamquan, Thông hoạt thư quán Quảng trị, hiệu Trần Cảnh, cửa tây Quangai, hiệu Hoàng Tá Quinhon, hiệu Mộng Lương và Sơn giang Nhatrang, hiệu Lê nam Hưng Phanthiết, hiệu Ng. Vệ chợ mới Phanri, tiệm Thanh Thanh, 38 Pellerin Saigon, tiệm Ng. ba Năng Bạchiêu, tiệm Vu thị Giang Viet.ane, tiệm Ng. trong Lam Xieng-khouang, v. v.

BA CHỨNG ĐAU BỤNG CHỮA KHÁC NHAU

Trong xã-hội ta có nhiều người mắc chứng đau bụng lắm, mà ít khi được chữa khỏi. Ấy là tại thời y không biết phân biệt bộ phận nào trong bụng đã thọ bệnh, cứ thấy đau bụng thì chữa bằng thuốc đau bụng thôi, cho nên khó mong lành bịnh. Dưới này đã phân biệt rõ ràng :

1er Đau tức giữa ngực, lại chói qua sau vai, rồi đau lần xuống ngang thắt lưng; ợ hơi lên cổ; có khi ợ cả ra nước chua; có khi đau quá nôn cả đồ ăn ra nữa: đau như thế gọi là *đau da-dầy* (đau bao tử).

2e Đau bụng trên hay bụng dưới, cơn đau rất dữ dội; hễ ợ hay đánh trung tiện thì đỡ đau; cách mấy ngày hoặc một tháng đau một lần: đau như thế gọi là *đau bụng kinh-niên*.

3e Đau chói chói trong bụng, ngày đau ngày không, ngày muốn ăn, ngày không muốn ăn, ỉa lỏng thất thường; sắc mặt vàng vọt hay bủng beo, da bụng dầy bì bịch : đau như thế gọi là *đau bụng phong-tích*.

Ba chứng ấy ở Bản-hiệu đều có thuốc chuyên trị, kiểu hiệu như thần, giá bán đồng nhau, mỗi lọ 0p22. 12 lọ 2p 40, 6 lọ 1p 20. Mua buôn được trừ tiền hoa hồng.

Xin hãy viết thơ kể chứng bệnh thật rõ, gởi cho bản hiệu, sẽ gởi thuốc bằng cách lĩnh-hóa giao ngân

Thư từ và mandat đề :

NGUYỄN-NGỌC-AM, chủ hiệu

ĐIỀU-NGUYÊN ĐẠI-DƯỢC-PHÒNG

121 hàng Bông (cửa quyền) HANOI

HOA CÓ TỐT

THÌ QUẢ MỚI TƯƠI...

Đàn bà có thai muốn con cứng cáp, dễ đẻ, khỏi cả chứng mẹ ghẻ con sài thì không chi bằng dùng thuốc :

THIÊN-KIM-AN-THAI

100% người uống THIEN-KIM-AN-THAI đều công nhận là Thần-dược.

Tham-thiên-Đường

Rắn độc ! Rắn độc !

Ai bị phải rắn độc cắn nhằm, dùng **DẦU LỢI SANH** nhỏ bàn tay mà thoa chỗ bị cắn rồi bóp lại, trong một hai giờ thì bớt nhức hết sưng ; DẦU LỢI-SANH trị bịnh đau bụng, cảm gió, đau đầu trong xông, ngoài thoa, thì quy-thuyên giảm ngay, thiệt là một thứ dầu trị bá chứng rất hay, không dầu nào bì kịp.

Ve lớn giá 0$20 ve nhỏ 0$10.

THUỐC HO BÀN TAY, trừ hoiaors, thời các thứ ho khác đều dùng được cả, uống trong 15 phút thời thấy công hiệu

Mỗi gói 0$10

TRỊ KHÁI HOÀN, chuyên trị ho tồn, ho lao, dùng trong 1 hộp thì thấy ăn ngon ngủ được, càng dùng càng bớt và được lành mạnh như xưa.

Mỗi hộp 10 hoàn 0$90

Cần lấy thêm nhiều đại lý.

Thơ và mandat đề cho :

M. TRẦN-DIÊU

Chủ tiệm nhánh LỢI-SANH-ĐƯỜNG

TOURANE

KHÔNG THIẾU THỨ GÌ

HIỆU *THANH-THANH* MỚI MỞ Ở

SAIGON

BÁN VÀ LÀM ĐẠI LÝ :

a/ Đủ các thứ văn phòng và học liệu. Báo chí và sách vở bằng Pháp văn và Quốc văn có giá trị.

b/ Đủ các thứ giao, nhung, ký, quế, cao, đơn, hoàn tán, và các thứ thuốc, thứ dầu có danh tiếng.

c/ Các thứ hàng tơ lụa do người mình chế tạo và nết thầy các món hàng nội hóa khác.

Thư điếm, dược phòng và các nhà công nghệ trong nước, nếu muốn cho hàng các ngài tiêu thụ trong Nam, thì xin viết thơ cho :

Mr. HỒ-HỮU-NHÀ, chủ hiệu THANH-THANH

N° 38 RUE PELLERIN VÀ N° 118-120 BOULEVARD DE LA SOMME, SAIGON

Thuốc Lê Chiến-Thắng dùng để hít hơi khói vào phổi có đặc tính : Kiềm Phế-C. L-KHÁI. Chỉ-huyết hòa-đàm-nhiệt trừng ho e bacilles de Koch ở trị các chứng ho, lao thường khái huyết : ho lao Tuberculose pulmonaire và các chứng ho kinh niên khác. 1 hộp nhỏ giá 1p50, hộp đại 2p50 — mua 6 hộp tính riêng 6p00 miễn cước.

Hiệu An-Phương đại-lý ở Tourane

Thư cảm tạ lục đăng lên. Vinh le 8-11-1933 M. NGUYỄN-TRUNG-THÀM à Đồng-Hới, trước tôi ở Phố-lý có gởi nhiều lần thuốc ho lao Chiến-Thắng của ngài, người nhà tôi hút được rất hiệu, đến kỳ khỏi. Nay tôi đến về Vinh rồi xin ngài gởi thêm cho tôi 1 hộp nữa cho kịp dùng.... M. PHÚC poston à Vinh

Mua thuốc do nơi M. NGUYỄN TRUNG THÀM à Quảng-Xá par ĐỒNG-HỚI

THUỐC HO - CHIẾN - THẮNG

Thuốc Trung-Trùng Chiến-Thắng chuyên trị bịnh thổ trùng (Sán ruột tròn) tuyệt nọc có nhiều thư cảm tạ đăng báo Tiếng-Dân. Tính ăn bánh, để dùng lại có sức trực ngoài đầu trong ruột sán. 1 hộp để mình giá 1p00. Trẻ con dùng được. — Mua thuốc xin do nơi M. NGUYỄN-TRUNG-THÀM à Quảng-xá par ĐỒNG-HỚI

Thư cảm tạ đăng lên. Hà-tĩnh le 6-8-[illegible] Mấy lời mình tạ, bởi mình dùng thuốc Bạch-Chiến-trùng của quý hiệu được như ý nguyện — Trùng nó bám chắc ra 3 đầy đốt, có đầu đủ cả, khinh thoát lắm không một nhẹ gì. Nay mình mới rảm tạ và giới thiệu cho người đồng bịnh.

UNG - TIẾU

Kinh lịch de HÀ-TĨNH

THUỐC BẠCH - THÔN - TRÙNG

BA - CÔ

Dầu BA-CÔ : xức tóc

Phấn BA-CÔ : đánh mặt

Kem BA-CÔ : bôi mặt

Ai dùng dầu, phấn, kem, xin nhớ luôn cái hiệu :

BA-CÔ

Muốn giữ da cho mịn, tươi và đẹp, không ăn nắng, không sinh tàng hương và mụn, dùng :

DOUDRE DE RIZ

VAN-HOA

Hai thứ : *trắng và hồng*

Có biếu échantillon tại hiệu

VAN-HÒA

27 Rue Gia-long — HUẾ

TRÁI TIM NAM-VIỆT

Anh em cùng giống Lạc Hồng, Yêu nhau nhớ hiệu **SÀ PHÒNG VIỆT NAM**

Hàng nội hóa ta làm rất tốt, Giặt không hao, nhiều bọt, không hôi.

Lại thêm giá cả rất rẻ, Đóng cân, đóng lạng, không sai chút nào.

Nấu mượt hơi phân dầu nguyên chất, Chốn thị trường tốt nhất đâu hơn.

Đã trình y viện bao khêu, Giấy tờ chứng nhận mấy phen làm bằng.

Không chất độc, không nồng, không xót, Dầu dùng nhiều không nhớt da tay.

Vì đem tắm gội càng hay, Vừa thơm, vừa mát, không cay, không nồng.

Đồ mọi vết xét trong, dầy ấy, Đồ mọi điều sạch sẽ, vệ sinh.

Công phu sáng chế rất tinh, Áo quần không mục, không tanh, lại bền.

Đồng bào hãy đừng quên xin nhớ, Dầu sà phòng « Mỹ nữ » của ta.

Khắp trong đất nước Nam nhà, Bảo nhau ta cứ hàng ta ta dùng.

Xưởng chế tạo xuất công Nam Việt, Đường cạnh tranh kịch liệt với người.

Trương thương chiến nếu ta lui, Mấy trăm thuyền thợ ai nuôi cho mình.

Đồng bào hãy thấu tình chăng tá ! Nghĩa tương phù chớ khá quên nhau.

Tiêu tiền phải nghĩ trước sau, Sao cho nước thịnh dân giàu mới nên.

Xin chớ để lợi quyền cho Khách, Họ gánh vàng họ tách sông Ngô.

Rồi ra họ lại cười cho, Con nhà Nam Việt rõ khờ lắm thay !

Lời tâm huyết tỏ bày hết lẽ Xin đồng bang ghi để bên lòng.

Hỡi ai cùng giống Lạc Hồng ! Yêu nhau ta giặt **SÀ PHÒNG VIỆT NAM !**

Bán lẻ : Khắp mọi nơi.

Bán buôn : Đại-lý Trung-kỳ :

TOURANE : Agent général Võ văn Dõa et Cie, Avenue du Musée. VINH : Vĩnh hưng Tường, 77 Rue Serrant. HUE : Maison An Nhơn, 135, Rue Paul-Bert. FAIFO : M. Tô Hiến đứ Mỹ lợi Thanh, Commerçant. QUINHON : M. Phạm đạo Nguyên Transitaire. NHATRANG : M. Lưu thông Kiết 26, Rue Coloniale. PHAN THIET : Maison Hòa Lâm, Rue Gia-Long.

DẦU CHÚ' THỌ

(TRỊ BÀ CHỨNG)

Đã được sở Thí-nghiệm của nhà nước và các quan thầy thuốc tây, nam, công nhận là dầu tốt.

Bà con nên dùng DẦU CHỨ THỌ đã hay mà rẻ hơn dầu Ngoại - quốc, lại còn giúp ích đồng-bào về đường công thương là khác nữa.

Có bán khắp nơi.

Nhà tổng phát hành : VINH-THỌ, rue Marc-Fourpre — TOURANE

Sữa
NESTLÉ
HIỆU CON CHIM

SỨC KHOẺ CỦA TRẺ CON
NHIỀU CHẤT BỔ

Bao thầu cho Chính-phủ Pháp

Độc quyền bán cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh và các nhà thương binh....v...v....

ở Trung-Kỳ, Bắc-Kỳ và Cao-Mên

đã từ lâu năm và cả năm 1933 nữa.

Ai cứu hai đứa con tây (được thưởng)

Ông Albert Monges ở số nhà 31 đường Vassoignes, gần chợ Tândịnh, có hai đứa con gái nhỏ. Hai đứa cứ đau hoài, làm rối cho ông lắm. Một tháng đau không biết mấy lần, cứ nóng lạnh và ho, hay khóc đêm, vì nó có gốc ban thương hàn. Ông hết sức vời cơn, chạy đủ phương, mà không gặp thuốc. Có người điểm chỉ ông mua thuốc ban (CHỈ-LINH-TÁN.) Về cho con uống thử. Ban đầu ông chê thuốc Annam không hay, nhưng cùng thế, ông cho uống càng, uống ba ngày, ba gói, ban lộ đầy mình, hết nóng lạnh hết ho, mà gốc ban, từ ấy đến nay không còn tái lại, con ông hết, ông mừng lắm, và ông có tánh vui vẻ, ông thưởng 1p.00 cho người điểm chỉ, và ông nói: Từ nay hễ con tôi đau ban, nóng lạnh, ho thì tôi cứ cho uống « CHỈ-LINH-TÁN» chớ không cho uống thuốc nào nữa, vì tôi biết thuốc « CHỈ-LINH-TÁN » hay lắm.

Thuốc nầy có bán khắp cả Đông-Pháp, các gare xe điện, và các nhà buôn có bán, ở xa muốn mua, xin do nơi:

VIỄN-ĐỆ
11 quai de la susse HUẾ

các chỗ bán đều Khuynh-Diệp đều có bán.
Giá mỗi gói 0$12

Tin mới Đà-Thành

Bà con ở Trung-Bắc vào Nam, xin mời đến khách sạn MINH-NHỰT ở ngay trước gare xe lửa (TOURANE MARCHÉ) lên xuống rất tiện, phòng ngủ sạch sẽ, boy bếp lễ phép, lại có nhiều xe Camion toàn sơn đỏ rất mới, rất tốt, đi đường ngày giờ, giá cả phải chăng.

Kính mời qui khách sẩu lòng chiếu cố, bản hiệu rất cám ơn.

MINH-NHỰT Tourane

QUÀ BIẾU 400 ĐỒNG BẠC

Nhân nhịp cuối năm, tại tiệm BOMBAY mới to nhất Trung Kỳ có mở cuộc cổ số để tạ lại cái thịnh tình của các quý khách xa gần.

Kể từ ngày mồng 1 tháng 11 Annam đến ngày 25 tháng chạp, hễ các quý khách nào có sang chiếu cố đến mua hàng tơ lụa tới 5p. bản tiệm sẽ xin biếu một cái số vé của tiệm

BOMBAY MỚI
« [illegible] »
115, Rue Paul Bert, HUẾ

Trong 1 nghìn số phát ra có 53 số trúng

1 số	nhất là	50p.
2 »	25p.	50 »
6 »	15 »	75 »
20 »	10 »	100 »
15 »	5 »	75 »
50 »	2 . 50	50 »
	Tổng cộng	400p.

Ở xa xin gửi thơ về hỏi thì tiện.

BIỂU HÀNG NGÀY TẾT

Nhơn nhịp ngày Tết sắp đến, chúng tôi xin mở một cuộc rất vui vẻ rất hữu ích cho quý khách.

Khi quý khách mua hàng thì có quà biếu ngay lập tức khỏi phải đợi tân ngày phiền lòng quý khách. Vậy kể từ mồng một tháng giêng tây đến Tết Annam hễ quý khách nào mua hàng giá:

2p.	—	thì chúng tôi biếu thêm 1 bức ảnh Nhựt-Bản
5.	—	id 1 » »
8.	—	1 chiếc chiếu Nhựt-Bản có bông đẹp
10	—	1 bức ảnh Nhựt-Bản (lớn)
12	—	1 cái cravatte bằng hàng đan
từ 15p. trở lên 30p.	—	1 cái đồ chơi con nít rất ngộ
30p.	—	1 chiếc chiếu Nhựt-Bản (lớn)
40.	—	1 cái cache-col bằng tơ
50.	—	1 » áo nhiễu tây
100.	—	1 » áo bằng hàng thêu
200.	—	1 chiếc túi bag lonkjoan bằng bạc

Giá bán bán chúng tôi lại hạ nữa.

Một dịp không đáng bỏ qua — Xin các ngài đến tại tiệm Bombay dưới:

NARAINDAS BAGAMAL
N. 123, Rue Paul Bert à HUẾ

海玉堂

散毒固丸保萬丸應百

Thuốc BÁCH-ỨNG của HẢI-NGỌC-ĐƯỜNG chữa huyết tích, ăn mà tích, bụng cứng cục hay đau, ăn nước độc rồi vàng da, to bụng, phù nề v. v. Mỗi ve 0$25; mỗi hạo 0$15.

Thuốc VẠN-BẢO của HẢI-NGỌC-ĐƯỜNG chữa đau bụng, đi tả, kiết lỵ v. v.. Mỗi ve 0$25.

Thuốc CỐ-XỈ-TÁN của HẢI-NGỌC-ĐƯỜNG chữa răng sưng đau, lung lay chảy máu, xiết ăn mòn răng hoặc vàng răng miệng hôi v. v. Giá trẻ thông dụng. Mỗi hạo 0$17.

Những thuốc trên này đều là hiệu nghiệm, nổi tiếng đã lâu.

Bán tại:

THANH-HÓA: MM. Thanh-Trường 88, Di-long, 71, Chấn-hưng-Tường, 13, Phố-ôa; M. Tường-Hưng, Đò-lèn; M. Sinh-ký-Sạn, Phả-thọ; M. Phúc-long, Nông-cống. — VINH: M. Vinh-hưng-Tường, 77, Sarraut — HUẾ: M. Vinh-Tường, 49, Gia-long. — TOURANE: M. Quang-Cự, quai Courbet. — QUẢNG-NGÃI: M. Quảng-hòa-Tế, Cửa-tây và Phú-nhơn. — QUI-NHƠN: M. Hoàng-Tá. — PHAN-RI: M. Nguyễn-Vệ, Chợ-mới.

Mua buôn xin giảm 30% và khỏi chịu tiền cước. Nhận hàng theo cách lĩnh hóa giao-ngân (Contre rembt.)

Thư gửi cho:

M. NGUYỄN-HUY-CỪ, *Tá-tài, làng Hoằng-nghĩa, phủ Hoằng-hóa THANH-HOA (Annam)*

Việc trong nước

(Tiếp theo trang 2)

nên chú ý về việc cứu tế », trong có kể chuyện chú xã ở Tuy hòa đến bớt gạo tiền cứu tế, nay có tên Huỳnh Quế, lý trưởng làng Phú sơn, tổng An hải, Tuy an, thông đồng với các nhà ngư nghệ khai gian mất đồ nghề (sáo đăng) mà lãnh bạc chẵn. Bọn nầy 41 người lãnh số bạc hơn 400$, không rõ vì sao, ngày mồng 3 đây quan Phủ Tuy an đến tại làng khám, xét và lấy cung khai, thì cánh họ Huỳnh chỉ có 11 người đã thú nhận vì nghe lời lý Quế, chớ thiệt ra hư hại chút ít thôi còn 30 người kia vẫn được vô sự. Một đều lạ, là viên cai tổng An hải cũng ở làng sở tại đấy, sao lại sin thinh, để nỗi tên dân (Phạm Lược) phải đi tố giác?

Dân đói

Tiếng than của anh em xe kéo

VIENTIANE. — Gặp lúc sanh hoạt khuẩn bách, chẳng biết làm gì nuôi sống, nên mượn gọng xe làm ngựa để đổi lấy bát cơm, mồ hôi đổ lộn nước mắt, một ngày may đặng 3, 4 cắt, lại phải nộp 2 cắt liền thuế, còn bao nhiêu đâu! Mà nào vợ con, nào sưu thuế, cũng nhờ vào đó! Thế mà mấy lâu các bác bố lít không cho ngồi ở ngã tư, đứng đường, mới tội cho chớ! Cái nghề xe kéo, chỉ có ngồi chờ nơi ngã ba, ngã tư, bên đường, thì mới có mối. Nay bắt như vậy, thiệt là khổ quá.

Mong nhà chuyên trách nới tay cho bọn xe kéo kiếm cơm với.

Người kéo xe lai cảo

DẦU VẠN ỨNG
VĨNH-HƯNG-TƯỜNG
(*Nhãn cái ĐÈN*)
Đã ra đời sẽ bán khắp ba Kỳ
Người dùng có lợi
Người buôn có lời

Sang giêng ta sẽ có người đem mẫu dầu đi khắp các nơi. Ngài nào muốn thử tốt xấu trước khi muốn nhận làm giúp Đại-lý, xin cho biết ngay địa điểm cho tiện sự trực tiếp.

Dầu Vạn-Ứng có 4 thứ rất tốt, rất rẻ, ai muốn hương vị gì có hương vị ấy, thật được như ý

Kính cáo
VĨNH-HƯNG-TƯỜNG
N° 77 Rue Sarraut — VINH

Việc thế giới

(Tiếp theo trang nhứt)

Quan Giám quốc Lebrun mời nguyên Giám quốc Doumergue ra lập nội các nhưng ông nầy từ chối.

Người ta đoán trong hai ông Herriot và Daladier sẽ có một ông đứng ra thế chưn ông Chautemps, vì hai ông ấy được hai viện (Thượng, Hạ) tin nhiệm nhiều.

● Dư luận thế giới về trận Nga Nhật sau nầy

Ba lê, 22 janvier — Vừa rồi ông Herriot có bài bàn về tình hình Viễn đông, trong ấy nói mối bất bình giữa Huê-kỳ với Nhật và Nga với Nhật càng ngày càng lớn thêm, không thể nào tránh khỏi một cuộc binh hỏa.

Đối với tình hình như thế, chính sách của nước Pháp rất rõ ràng: trọng những hiệp ước mà nước Pháp đã ký vào, như hiệp ước hải quân Hoa thịnh đốn, hiệp ước Briand Kellog, mà không thiên về một bên nào. Nước Pháp vẫn trọng cả 3 nước: Huê kỳ, Nhật và Nga, vẫn sẵn lòng giúp cho 3 nước giữ cuộc hòa bình ở Viễn đông.

Mạc tư Khoa, 22 Janvier — Lawrention, thơ ký ở Viễn đông, trong một bài diễn văn đọc tại Chabarowsk nói về tình hình Viễn đông có tuyên bố rằng Nhật đương sửa soạn một cuộc chiến tranh ở Mãn châu. Đặng chứng lời tuyên bố ấy, Lawrention nói hiện Nhật đã làm xong 50 sân tàu bay ở Mãn châu, 1.250 km đường biểm (routes stratégiques) và 400km đường sắt.

Kagonovitch, trong bài diễn văn đọc ở Hội nghị ở Mạc tư khoa, tuyên bố:

« *Tình hình Viễn đông mỗi ngày mỗi thêm nghiêm trọng, chúng ta phải nên đề phòng luôn luôn một cuộc công kích. Quân lính của chúng ta sẽ kháng cự một cách xứng đáng với nước nào xâm lấn của chúng ta một tấc đất.* »

Genève, 22 Janvier — Cố duy-Quân, đại biểu Trung hoa ở Quốc liên, trả lời cho đại biểu báo « *Berliner Tageblatt* », nói rằng Nhật cố mở rộng miền để chiếm được động nhập luôn Mông cổ vào Mãn châu. Cái chương trình ấy thi hành mau hay chậm là tùy theo sự giao thiệp giữa hai nước Nga Nhật. Theo những tin tức gần đây thì Nga Nhật như có chịu « dịu » với nhau, nhưng biết đâu cái « dịu » ấy sẽ làm cho trận giông tố sau nầy càng thêm dữ dội.

Nên đọc kỹ:

Mõi rét, bịnh nhẹ bèo vậy, có bịnh nên chữa ngay đi, nhất là Phong, Lao, Hen, Ho hình-niên, Giang-mai, Lậu kinh-niên, Di-mộng-tinh, Đau Bụng kinh-niên vân vân, vậy

AI MUỐN BÉO MẠNH, MAU KHỎI CÁC BỆNH?

« Tôi và nội-nhân tôi dùng Tiên-Tửu của Ngài thầy Hiệu-nghiệm lắm. *Tiên-Tửu quả là thần-dược, vậy Ngài lại gởi cho tôi 6 chai nữa (5 đồng 1 chai)... M. TRẦN-PHƯƠNG Secrétaire des Douanes à Qui nhơn.*

« .... Tiên-Tửu quả thần diệu lắm, vậy Quý-hiệu gởi cho tôi 4 chai nữa (5 *đồng 1 chai*). *Mr. ĐINH HỮU UYÊN, Commis à la Résidence Supérieure à HUẾ* ».

« Ông-Thân Bà-Thân tôi đều mắc bịnh ho lao, xanh xẩm lắm, ít ăn kém ngủ, chân tay buồn mỏi, đau ngực, mỏi lưng, nay dùng Tiên-Tửu và Thuốc của Quý-hiệu, không những mau khỏi bịnh mà còn béo mập, khỏe mạnh lắm..., M. TRẦN-VĂN-ĐÔNG, commerçant à Khoái-Châu.

« Mãn thuốc Phung của ngài quả là thần diệu lắm. Người bà con của tôi mắc bịnh đã 10 năm nay, thuốc tây thuốc tàu bất lắm tiền mà vô hiệu, nay dùng thuốc *phung-hải của ngài mau thấy kiến hiệu lắm.* Vậy xin gởi cho ký thuốc nữa...

M. NGUYỄN-NGỌC-CÔN Điền-chủ à Phan thiết.

« Ông bạn tôi mắc bịnh *lậu kinh niên* đã 5 năm nay, dùng đủ các thứ thuốc mà vô-hiệu nay dùng Tiên-Tửu và Thuốc của ngài thầy hiệu nghiệm mau khỏi lắm... *Mr. P. K. Cần Secrétaire à la Société Agricole à THANH-HÓA* ».

Coi những lời khen đó, đủ chứng rằng: Tiên-Tửu rất thần diệu đại tài, các ngài ăn uống vào mau hết các bịnh, vừa được khỏe mạnh, làm ăn lanh lợi phát đạt, vì Tiên-Tửu rất thơm ngon, trẻ nhỏ cũng uống được, không say) là thuốc *Cố-tinh Bổ thận, Bổ Phổi, Bổ Khí huyết, Bổ gân cốt, Bổ Tỉ vị rất mạnh, rất tốt, hơn sâm nhung cao quế nhiều lắm,* nên mau được béo mập, khỏe mạnh, ăn khỏe mau đói, ngủ ngon, tiểu tiện trong mát, đại tiện nhuận hoạt, nếu có các bịnh *ho lao, đau phổi, đau ngực* hen suyễn, đau lưng, mỏi vàng đọc, đau xương, ung sầu, tỉ chốc, phế hàng, ngã nước, thương hàn, mọc bịnh lậu, tim la, *động kinh,* tê-thấp, đau bụng kinh niên, đau tim, đau dạ dày, đàn bà bạch đới, bạch trọc, kinh nguyệt không đều, muộn con, trẻ nhỏ cam tích, xanh xẩm vân vân cũng mau khỏi lắm. *Ai có trùng lao ở trong huyết,* và các mọc bịnh khác, dùng Tiên Tửu sẽ hết trùng, hết mọc ngay... và ai mắc bịnh tinh hay là tự nhiên *không có con,* dùng Tiên-Tửu sẽ sanh năm đứa bảy... con cháu đông vui... Tiên-Tửu quả là thần diệu lắm. *Còn như thuốc thì thần diệu nhất là: Thuốc Phung-hải; ho lao, ho kinh niên thổ huyết; Hen, suyễn; Di mộng tinh; Lậu kinh niên; Giang-mai; Đau bụng kinh-niên; Đau mắt kinh-niên; Đau ngực; Đau thận,* vân vân.....

Vừa dùng Thuốc vừa dùng Tiên-Tửu càng mau khỏi bịnh, cam quyết rằng cả nước Nam không đâu có thuốc chữa các bịnh khó khăn hình niên thần diệu đại tài bằng thuốc của Bảo-Dường. Vậy cầu nhất nhân, đức vạn phước, các ngài nên mách bịnh nhân gởi thơ về *ĐẠI-BẢO ĐƯỜNG 22 rue des Médicaments à HANOI* mua Tiên-Tửu và Thuốc để được mau khỏi bịnh; theo lối giao ngân lãnh hóa cũng được.

Maison HỢP-THỊNH
Soierie & Mercerie
32 Rue des Cantonnais Phố Hàng Ngang
HANOI

Bản hiệu chuyên môn bán các thứ hàng tơ lụa Bắc-kỳ như: lĩnh áo, lĩnh quần đen, trắng trơn và hoa, the thâm hàng đen, the các màu trơn và hoa. Lụa thâm các màu, trắng bề khổ 0m37 0m40, 0m70, 0m75, 0m80.

Lượt đen các hạng, vải mán, chế hạt thiệt ngon. Bán sỉ và bán lẻ giá rất hạ, vì bản hiệu buôn bán đã mấy chục năm nay, buôn được tại gốc những hàng kể trên. Các qui khách ở xa xin viết thơ về lấy mẫu và giá hàng, bản hiệu sẽ hồi âm lập tức.

Lại còn các thứ hàng tạp hóa như valise, cặp sách, giầy giép, ví da, đồ đồng, đồ thêu, như mặt gối vân vân... bản hiệu có bán buôn rất nhiều xin các qui khách chiếu cố, bản hiệu rất hoan nghênh. Gởi hàng đi các nơi theo cách lãnh hóa giao ngân (Contre-Remboursement).

Buôn bán thật thà, hàng tốt giá rẻ, các Qui khách mua thử sẽ biết

Nay cẩn bạch
Mme NGUYỄN-THỊ SÁU
HỢP-THỊNH
32 Rue des Cantonnais HANOI

NHIỀU NGƯỜI BỊ

PHÒNG-TÍCH

Đờn ông đờn bà các yêu thường hay bị, khi cơm no, rượu say vội ham tình dục hoặc khi ăn no đi ngủ hay đi tắm ngay nên thọ bịnh gọi là bịnh « PHÒNG-TÍCH ». Khi thọ bịnh thấy đầy hơi, tức cổ, tức ngực, cơm không muốn ăn, ăn xong hay ợ, thường đau bụng đau lưng, chân tay mỏi mệt, bị lâu năm sắc mặt vàng, da bụng giầy.

Mới bị uống 1 liều, lâu 2, 3 liều uống không công phạt, đang bịnh ít thấy đỡ chịu hoặc khỏi ngay.

Mỗi liều hai bận uống giá: 0$40

VŨ-ĐÌNH-TÂN
178 Bis Route Lachtray — HAIPHONG
Ân-tứ Kim-Tiền năm 1926

ĐẠI-LÝ:
HUE: VĨNH-TƯỜNG phố Gia-Long;
TOURANE: QUANG CỰ, quai Courbet;
DALAT: ĐINH-VĂN-CHÂU, Libraire;
NHATRANG: MỘNG-LƯƠNG THƯ-QUÁN
PHANTHIẾT: LÊ-NAM-HUNG R. Gia-Long;
QUINHON: DONG-LẬP, Avenue Khải-Định;
QUẢNGNGÃI: CHÉ-HOÀNG à Song-vệ;
VINH: GIA-CẤT, 44 Maréchal Foch;
Cần nhiều Đại-lý ở các tỉnh Nam-kỳ.

Dùng sữa
"LE GOSSE"
Sữa «LE GOSSE» rất bổ cho tất cả mọi người: có nhiều chất kem (Crème) rất tinh khiết.
Bao thầu cho Nhà-nước năm 1932-1933
Lycées, Collèges, Maternités, Ecoles, Institut de Puériculture etc.... à Saigon
Có bán trong các tiệm tạp-hóa ở Đông-Pháp.
HIỆU GIẤY XANH: *Giá mỗi hộp* ..... 0$80
Đại-lý:
ÉTABLISSEMENTS MORIN FRÈRES
HUE — TOURANE — QUINHON

SIROP PULMÔ

(Thuốc ho người lớn)

MỚI HO — HO LÂU NĂM

Hiệu Bào-chế PHẠM-DOÃN-DIỀM TOURANE

CÁI NÚT CHAI

(TRINH-THÁM TIỂU-THUYẾT)

Tác-giả: MAURICE LEBLANC
Dịch-giả: X. V.

Số 23

Mụ thả tấm giấy xuống. Hai tay huơ cố trên không, có thể nói rằng mụ đương tưởng tượng thấy cái ảnh trong lúc hành hình Vinh-bá mà tự La-bân cũng nhiều lần tưởng tượng mà kinh hoảng. Mụ kêu lên một tiếng rồi ngã xuống, bất tỉnh nhân sự.

V

Danh sách hai mươi bảy người

Đứa bé ngủ mê trên giường. Mụ mẹ thì nằm im trên chiếc ghế dài mà La-bân đặc mụ lên đó, nhưng hơi thở tỉnh táo lần, và màu mặt trở lại, tỏ rằng mụ sẽ tỉnh lại.

Chàng thấy mụ đeo một chiếc nhẫn trên tay và trên cổ phía trong áo một cái máy đay nhỏ. Chàng cái cuống lật cái máy đay thì thấy một cái hình rất nhỏ của một người độ 40 tuổi và một đứa bé bận đồ học trò. Chàng nhìn kỹ cái hình đứa bé:

« Mà quả thiệt rồi!... khốn nạn!»

Chàng lấy bàn tay mụ để vào giữa hai bàn tay chàng, nghe nóng lần. Hai mắt mụ mở ra rồi nhắm lại. Mụ nói nhỏ-nhỏ như rên rỉ:

« Giác....

— Bà đừng lo ngại... nó ngủ... không việc gì cả.»

Mụ tỉnh lại như thường. Nhưng mụ không nói gì hết. La-bân thả mấy câu hỏi để khêu cho mụ nói toang ra. Chàng chỉ cái máy đay con:

« Đứa học trò đó là Vinh-bá, phải không?

— Phải.

— Và Vinh-bá là con bà?»

Mụ có hơi run:

« Phải, Vinh-bá là con trai tôi, con trai đầu của tôi ».

Thế mụ là mẹ Vinh-bá hiện bị giam ở nhà lao Xân-tế, bị cáo về tội giết người và bị pháp luật đối với rất nghiêm khắc.

La-bân hỏi tiếp:

« Còn cái hình kia?

— Là hình của chồng tôi.

— Chồng bà?

— Phải, chồng tôi lạ thế đến nay đã 3 năm rồi.»

Mụ ngồi chồm dậy. La-bân lại hỏi:

« Chồng bà gọi là gì?»

Mụ ngần ngừ một hồi rồi trả lời:

« Mẹt-gì ».

La-bân la lớn lên:

« Viết-thô-giên Mẹt-gì, ông nghị?

— Phải ».

Hai người ngồi lặng thinh một hồi. La-bân còn nhớ vụ tự sát ấy và dư luận chung quanh nó. Cách 3 năm trước, ở hiên Hạ-nghị-viện ông nghị Mẹt-gì tự cầm súng bắn vào đầu. Ông chết không để lại một lời trối gì hết, nên không ai hiểu nguyên cớ làm sao. La-bân nói to lên:

« Tất bà biết vì cớ gì ông tự sát chớ?

— Phải.

— Vì Vinh-bá chăng?

— Không. Vinh-bá bị chồng tôi từ đuổi, đi đâu biệt tăm biệt tích từ lâu. Chồng tôi vẫn buồn bực về việc ấy, song tự sát là vì một cớ khác,...

— Cớ gì?»

La-bân hỏi câu đó quá vội, chàng không cần phải hỏi nữa, bà Mẹt-gì bây giờ thì lần lần sẽ nói ra hết, mà không còn dấu diếm gì được nữa:

« Cách đây 25 năm, hồi ấy tôi còn là con gái, tên là La rich Đạc-xen, ông thân bà thân tôi còn sống, tôi gặp ở Ni-xờ 3 người trai trẻ. Tôi nói tên 3 người trai trẻ ấy thì ông có thể biết ngay được vụ nầy. Ba người ấy là: Đông-bách, Mẹt-gì và Bát-vinh. Cả ba người đều là quen biết nhau, đồng học một trường, đồng ở tỉnh một trại. Bát-vanh gêu một nàng đào hát ở trường hát Ni-xờ. Còn hai người kia, Mẹt-gì và Đông-bách thì gêu tôi. Tôi không muốn nói dài, nhắc lại cho tường tận việc ấy, chỉ kể qua cho ông đã biết mà thôi. Lúc đầu tôi gêu Mẹt-gì. Có lẽ tôi có lỗi, lỗi vì không tỏ cái ái tình ấy ra sớm một chút. Song ái tình chân thật thì thường hay bỉ ổn, dụ dự, sợ sệt. Nhưng cái lúc chờ đợi của chúng tôi — lúc thú vị nhứt của một đôi trai gái gêu nhau — làm cho ông Đông-bách chứa chan hy vọng. Vì thế sau khi thất vọng thì thất vọng lớn; ông tức giận, thù oán».

Bà Mẹt-gì nghỉ một hồi, rồi lại tiếp:

« Tôi còn nhớ, có nhớ luôn.... Cả 3 người chúng tôi ở trong phòng khách. Tôi còn vẳng vẳng nghe giọng ông dọa nạt, cái giọng nói hung dữ làm sao! Mẹt-gì cũng ngần vì chưa thấy người bạn của mình có cái nét mặt gớm ghiếc, có cái bộ dạng như con thú, một con thú dữ, như vậy bao giờ. Ông nghiến răng trẹo trẹo. Ông dậm chưn đập đập. Mắt ông — lúc ấy ông chưa mang kính — đỏ gay. Ông nói đi nói lại: «Tao sẽ báo thù.... Tao sẽ báo thù.... Bây không biết tao có thể làm đến đâu! Nếu phải chờ đến 10 năm, 20 năm nữa, tao cũng không nản chí... Nhưng đến khi tao ra tay trả thù thì như sét đánh mọi thứ... lấy đức ác mà trả đức ác... Thà làm! Tao sinh ra để làm điều ác mà!.. Rồi bây sẽ biết.... bây sẽ qui dưới gối tao mà xin cho mà xem....» Trong lúc ấy thân phụ tôi bước vào, và gọi thêm một đứa ở nữa để giúp sức cho Mẹt-gì đuổi ông ra ngoài. Sau đó 6 tuần lễ thì tôi làm lễ cưới với Mẹt-gì.

— Còn Đông-bách? Nó có làm gì không?

— Không, nhưng ngày cưới, Bát-vinh tay bị Đông-bách ngăn trở song cũng đến làm chứng cho chúng tôi, khi trở về nhà thì thấy người tình nhân của ông, nàng đào hát kia bị cắt cổ chết....

— Sao? có phải thủ phạm là Đông-bách không?...

— Người ta chỉ có biết rằng trong mấy ngày đó, Đông-bách theo dõi nàng luôn. Ngoài ra không biết gì nữa, không biết trong lúc ông Bát-vinh đi vắng ai vào ai ra. Không có dấu tích gì hết.

(Còn nữa)

https://tieulun.hopto.org

LUẬT-HÌNH HOÀNG-VIỆT

(Tiếp theo)

Điều thứ 118. — Khi nghị xử những tội đã định trong điều 115, 116, 117, nếu thủ phạm hay tòng phạm có can tội đại hình hay tội trừng trị khác, thời cứ việc chiếu tội đánh thuộc về những tội ấy mà xử nữa, nhưng kẻ can phạm nhiều khoản trong một lúc thời chỉ lấy tội nặng hơn hết mà kết nghị.

Điều thứ 119. — Người nào dùng đến cơ giới có chất nổ mà đốt phá tất cả, hay là một phần lăng đài sang điện, kho tàng, hay là bất động sản của Hoàng-đế hay là của nhà nước, thời sẽ bị tử hình.

Những tòng phạm tội ấy sẽ bị khổ sai chung thân.

MỤC THỨ II

Khí giới và được đạn. — Cấm tạo và lưu trữ những cơ khí dùng để sát thiệt và các chất nổ

Điều thứ 120 — Người nào không có phép quan cho mà chế tạo, bán lại, lưu trữ hay là mang theo những dao, lưỡi lê, súng dài, súng ngắn, súng lục hay là các thứ khí giới khác, dùng để đánh giặc hay để đi săn, gươm dài, gươm ngắn, dao găm mũi nhọn, súng hỏa mai cùng các thứ khí giới mà nhà nước Bảo hộ cấm hay có Chỉ dụ cấm; hoặc là không xin phép mà tự tiện bán lại khí giới mình được phép lưu trữ và mang theo hay là phạm các điều lệ về sự kiểm sát khí giới, thời sẽ bị phạt giam tự 1 tháng đến 2 năm hay là phạt bạc tự 10$00 đến 240$00, hoặc nhất thiết phạt giam.

Điều thứ 121. — Người nào làm lậu, bán lậu, phân phát hay là lưu trữ các thứ dược đạn, chất nổ khác; và trái điều lệ thuộc về sự kiểm sát được đạn và chất nổ khác, thời cũng bị tội đánh đã kể trong điều trên nầy.

Điều thứ 122. — Về các tội phạm kể ở trên điều 120, 121, thời cũng có thể xử giao quản từ 2 năm đến 10 năm. Còn khí giới được đạn bắt được cũng bị thâu tịch.

Điều thứ 123. — Người nào không có phép quan mà tự tiện chế tạo ra những cơ giới khác không thuộc về những binh khí nói ở các điều trên mà những đồ ấy ứng dụng ra, thời hoặc phát nổ ra, hoặc sinh ra cơ lực gì có thể giết người hoặc có thể đốt phá được; hoặc là tự tiện chế tạo một chất nổ gì mà không phải những hạng thường gọi là được đạn, thời sẽ bị khổ sai từ 7 năm đến 10 năm; tòng phạm sẽ bị khổ sai từ 5 năm đến 7 năm.

(Còn nữa)

THẬN HỘ PHỔI

Mới phát minh

Là một thứ thuốc của mấy ông thầy chuyên trị hết thảy các chứng bệnh phổi, đau phổi, ráo phổi, tức ngực, đau ngực, ho đờm, ho khan, ho ra huyết, ho lâu thành lao, mất tiếng, ngứa cổ, đau cổ, nóng trong cổ, suyễn thở, v. v

Đàn ông, đàn bà, già, trẻ đều dùng được cả, có nhiều giấy của các thầy thuốc chứng nhận là một môn thuốc trị phổi rất hay, và các nhà dùng thấy hiệu nghiệm khen ngợi. Giá mỗi lọ 1p 00, mỗi tá 10p.00

Thơ và mandat gởi cho:

M. NGUYỄN XUÂN-DƯƠNG

viện thuốc Lạc-Long

Số 1 Hàng-ngang, HANOI

ĐẤU XẢO

Bộ Mỹ Thuật định tổ chức một cuộc Đấu xảo công nghệ tại viện Dân biểu vào ngày 25, 26, và 27 tháng chạp ta, tức 8, 9 và 10 Février 1934. Có bằng cấp thưởng cho các nhà bày hàng hóa đặc sắc.

Các nhà chế tạo Việt Nam có quen biết với hiệu NAM HÓA ở Huế, nếu không đến dự Hội được thời cứ gởi hàng hóa cho hiệu Nam Hóa bày đấu xảo và bán giùm. Hàng phải gởi tới Huế trước ngày 5 Février 1934.

Hiệu NAM-HÓA, 47, rue Paul Bert HUẾ

Kính cáo

Cùng tác giả bài

TƠ ĐỎ VÀ TƠ TRẮNG

(Tiếp theo trang 1)

ở trên — và cho người ít tiền mà cũng muốn có cái áo bằng tơ, bởi vậy ở bên nầy họ bàn để lâu không cho tơ nhân tạo đặng kêu bằng «soie artificielle» nữa mà kêu bằng «chardonnet (6)» vì chữ tơ (soie) có thể làm cho nhiều người lầm đặng. Biết bao bàng để toàn tơ (pure soie) mà hỏi rằng tơ chi? tơ tằm chăng? tơ nhện chăng? (soie d'araignée) (7) tơ sò chăng (soie marine) hay tơ nhân tạo?

Nếu ai chịu để ý thì thấy những chiếc cà vát (cravates) hay vớ (bas) có mấy chữ rõ ràng (Soie naturelle), họ tách bạch như thế không có ý chi khác là để tăng giá trị bàng của họ lên, để giữ cái giá (valeur) của tơ tằm và để ít ai lầm. Cũng vì lẽ ấy mà tôi viết bài nầy.

(1) Ông Mulder đã so sánh hai thứ tơ tơ vàng và tơ trắng khác nhau như vầy:

	Soie jaune de Naples	Soie blanche du Levant
Fibroine	83,37	84,04
Gélatine	20,66	19,08
Albumine	24,43	25,47
Cire	1,39	1,11
Matières colorantes	0,05	»
Matières grasses ou résino-ses	0,10	0,30
	100	100

(2) Filament soyé.

(3) Filament cellulosique.

(4) Đốt tằm chết rất nhiều, có khi đẻ trứng vào lá giâu khi tằm ăn phải vào bụng, nó nở ra đốt chết con tằm ấy.

(5) Tiền thuế đoan, tiền đài tải.

(6) Người tìm ra tơ nhân tạo trước nhất.

(7) Tơ nhện dệt đặng (araignée de Madagascar).

GIÚP NẠN DÂN BÌNH PHÚ

Sổ bạc của Hội Trung Ương Cứu tế ở Huế đã thâu được:

(Tiếp theo)

Số trước:	11.962$93
Hoàng văn Trọng	3.00
Hoàng Lang	2.00
Nguyễn sanh Hanh	2.00
Nguyễn xuân Thao	1.00
Huỳnh Biên	1.00
Phan Châu	1.00
Lu ba Song	1.00
Phan Vo	1.00
Lê Diêu	1.00
Lê Nguyên	1.00
Nguyễn giám	2.00
Lê Sa g	1.00
Nguyễn Kê	1.00
Nguyễn cửu Xuân	1.00
Nguyễn cửu Lai	1.00
Lê Tuê	0.50
Ung Du	10.00
Nguyễn văn Trac	10.00
Nguyễn ba Bô	5.00
Trần văn Huân	5.00
Tôn nữ thị Hoe	2.00
Hồ văn Gi	4.00
Hồ Luc	1.00
Cộng:	12.010$43

(Còn nữa)

TRUNG-QUỐC HỌC-TÚY

中國學粹

Hán văn mà Quốc văn đối chiếu

CAO-XUÂN-HUY biên dịch

Tuyển tập các bộ trước tác thiết yếu trong bình học, sử học, triết học, văn học nước Tàu; chú thích mà phê bình theo phương pháp đời nay; có nhiều bài tổng luận, riêng luận, tiểu sử v. v. để giúp cho học giả nghiên cứu học thuật cổ của Trung Quốc. Các nhà thanh niên tây học có thể nhờ bộ sách nầy mà trực tiếp với tinh thần Á-đông.

Quyển I. — KINH-HỌC. — Kinh, truyện, tử thư.

Quyển II. — SỬ-HỌC. — Quốc-ngữ, Chiến-quốc-sách; Sử-ký — Hán-thư; Tư-trị thông-giám; Sử-thông — Văn sử thông nghĩa v. v.

Quyển III. — TRIẾT-HỌC. — Lão-tử — Liệt-tử — Trang-tử — Quản-tử — Tuân-tử. — Hàn-phi-tử v.v. Lý học: Chu-tử — Trương-tử — Hoài Trình-tử — Chu Hi: Âm — Lục tượng Sơn — Vương đương Minh v. v. Phật giáo triết học.

Quyển IV. — VĂN-HỌC — Cổ-văn-thi-Từ.

Phụ một quyển nhỏ sổ thư tịch học (bibliographie) mỗi quyển 1000 trang ruleau in-8 (25×16,5) giá 2p.50; toàn bộ 12p.

Gởi tiền sẵn mua trước ngày 1er Mars 1934, thì mỗi quyển 2p 20; toàn bộ 8p.

Thơ và mandat xin gởi cho M CAO XUÂN HUY n. 8 Rue Doudart de Lagrée HUẾ.

KHỎI SỢ

CHẾT VÌ TÌNH

Ai mắc bịnh Phong-tình như: Dương-mai, cốt-khí, sang-độc, tim-la, đau lậu v. v.. Dùng nhiều thứ thuốc mà không hết, ấy là độc đã nhập vào cốt. Mau tìm thuốc:

SƯU ĐỘC BẢ ỨNG HOÀN

CỦA HIỆU THUỐC

ÔNG TIÊN

PHÚ-NHUẬN — SAIGON

Gồm trị các bịnh trên đây mới phát, hay là lâu năm trở đi trở lại, nó sẽ tống lôi gốc độc ra dứt tuyệt, khỏi trừ căng, không hại sinh dục, không hành bịnh nhọn. Người Tây, người Tàu, người Ấn-độ, người Annam trăm người không sai một.

Mỗi hộp 1$50, uống 5 ngày.

Đại-lý: Minh-Nguyệt và Lê-nam-Hưng Phan thiết. Trương-trọng-Hy Phan-ri. Hồ-văn-Ba Qui nhơn..

Có gởi cách lãnh hóa giao ngân do.

NGUYỄN-VĂN-HOÀNH

Nhà thuốc ÔNG-TIÊN

Rue P. Blanchy prolongée SAIGON

HẾT KHÍ LỰC rất cần thận, rất chóng hiển hiệu, khỏe về lâu dài.

thì dùng thuốc: PARISIAN PILLS - Giá bán 1 $ 65

LẬU CÓ MỦ mới n... đa... kinh niên

Đau sưng bàng quang, sưng hòn giới, sống giựt chầy mủ, vân vân

Thì dùng thuốc: BLENNOCOL GIBERT - 1 $ 65

TIÊM LA Chưa rất cần thận, hiển hiệu, kín đáo, dễ đem theo khi đi chơi

Dùng thuốc COMPRIMÉS de GIBERT dùng thay thuốc 606 và thuốc tiêm rất lợi. Chữa bịnh nầy dùng thuốc gì cũng không khỏi, dùng thuốc nầy thì rất hiển hiệu.

Hộp năm mươi viên: 1 $ 60

Gởi mua và xin sách chỉ dẫng, hơi bao cận kẻ, không tính tiền.

Pharmacie GIBERT, 18, Rue d'Isabeau, MARSEILLE

Gởi kín đáo, theo lối recommandé. Nhớ khi thư mua thì đính theo số tiền.

Có bán tại các hàng bào chế tốt.

THUỐC LẬU ĐỨC-THỌ

Là một món thuốc ngoại khoa gia truyền uống vào: không hại sinh dục, không bắt đi đái giắt, không vặt vẻ mệt nhọc, như những thứ có bán miễn; chỉ trong ba, bốn tiếng đồng hồ đã tỏ hiển hiệu, thấy đỡ, rồi chẳng bao lâu mà khỏi. Thực là một món thuốc rất linh nghiệm đã được nhiều anh em chị em tin dùng, cả đến người Tây người khách cũng công nhận là hay.

LẬU MỚI MẮC (état aigu: tiểu tiện rức, buốt, sót, lắm mủ — có khi lẫn cả máu, nên dùng đằng «số 12» giá 0$50 một ve.

MẠC DÀ LÂU (état chronique) tiểu tiện thông, lắm mủ, hoặc sáng dậy mới có một tý (goutte militaire) cước tiểu thị lắm vẩn nên dùng đằng «số 13» giá 0$60 một ve. Còn **TIM LA** thì có ba thứ «số 3, 4, 5» thứ nào cũng 0$60 một ve chữa đã ba thời kỳ, bất luận là cũ đinh, thiên phéo, mào gà hoa khế, dùng thuốc bền hiệu cũng chẳng bao lâu mà hết nọc. Thuốc nầy uống vào cũng không hại sinh dục, không bốc lên răng, không phải kiêng nước, như những thứ có thủy ngân khinh phần.

堂 壽 德

ĐỨC-THỌ-ĐƯỜNG

241 Route de Hue 241 (24 gian) HANOI

Là một nhà chuyên môn về khoa bịnh tình, có nhận chữa khoán khỏi mới lấy tiền có gởi thuốc đi các nơi theo lối lãnh hóa giao ngân.

PULL'OVER

à base Jacquart

Laine các mầu 5$50

Coton các mầu 2$00

cổ có fermeture métallique trả thêm 0$40

áo coton kẻ chỉ giá từ 0$50-0 70 0 90-1$10

Mới về ÁO VỆ SINH Hongkông trong có bông rất ấm mầu rất đẹp giá 1$70 một cái.

MỸ-THỊNH

Bimbeloterie-Tricoterie

articles de Paris-Nouveautés-Mercerie

épicerie Jouets

articles de ménage en aluminium

35 Rue de la soie — HANOI

AI THẬN SUY, KHÍ KÉM!

mau dùng

CỐ TINH BỔ THẬN HOÀN!

Người có thận, như cây có rễ, thân người cường nhược, cũng do ở thận. Thận thấy kém khuyết, vì tiên thiên bất túc, hậu thiên kém hư, hoặc dâm dục quá độ, bàng quang hư hàn, sinh ra di tinh, mộng tinh, hoặc người hết hồn sớm quá, hoặc tửu sắc vô tiết, sinh ra tâm thận bất giao, đau lưng mỏi vai, tứ tư buồn bã, tinh thần yếu đuối, hoa mắt, ù tai, dương sự bất cử, cử như bất cố, khí huyết hư nhược, tinh khí loãng lạnh, chậm đường con cái. Hoặc người bị bịnh phong tình đã khỏi, khí đi tiểu thường thấy tinh khí ra trắng như nước vo gạo, hoặc có giấy như sợi chỉ, rải gà, nước tiểu lúc trắng, lúc vàng, dùng thuốc nầy, để bồi bổ tâm thận, kiên tinh cố khí, giúp đường sinh dục. Nam, nữ, lão, thiếu hợp dùng.

Mỗi lọ giá 1$00 nửa tá 6 ve giá 5$00

HOA LIỄU GIẢI ĐỘC HOÀN: Chuyên trị bịnh lậu và giang-mai, bất cứ mới mắc, hay đã lâu, đi tiểu rức buốt, tiểu ra hay ra mủ, trắng, xanh hoặc vàng, đại tiện táo kết, lên sốt, phát hạch, hoặc dùng nhầm phải các chất độc như thủy ngân, hình phấn, sâu ban miêu v. v. làm cho chân răng lung lay, ra máu, ra mủ, bức rức trong mình, dùng thuốc nầy trong 6 tiếng đồng hồ lập tức hiệu nghiệm. Nam nữ hợp dùng.

Mỗi ve giá 1$00, 6 ve giá 5$00

Ở gần nên đến hiệu Quảng-Hưng-Long n° 80 phố Khách Vinh mà mua, ở xa gửi lãnh hóa giao ngân.

TIÊU-HẠNH-LÂM DƯỢC-PHÒNG

108, Phố Hàng Buồm — HANOI

Hai món thuốc hay,

CỦA VỊ TÂN Y HỌC TRUNG-HOA MỚI PHÁT RA

1°) CHỈ-THỐNG-TIÊU TÍCH-HOÀN

Thuốc nầy thống trị các chứng: Phòng-tích, khí-tích, huyết-tích, đờm-tích, sinh ra đau bụng, đau bao, đau ngực, đau tim, đau gan, đau ruột, đau cạnh sườn, đau dạ dầy, đầy da bụng, ăn chậm tiêu, đầy hơi, hay ợ, có khi đau, đầy chướng bụng lớn, có khi đau, nổi hòn nổi cục lên, rồi lại tan đi, lúc đau, lúc không, như người già cách, có người hay đau quanh năm, hoặc hay đau về mùa lạnh. Đại tiện đi táo, hoặc đi nát. Hoặc đàn bà tử cung hư lạnh, huyết độc tích kết mà sinh ra đau.

Các chứng ấy dù mới phát, hay đã lâu năm, hoặc đương đau kịch liệt đến đâu, uống thuốc nầy vào cũng lập tức hiệu nghiệm và sẽ được lành mạnh cả.

2°) Á-CHÂU BẠCH-ĐỚI-HOÀN

Thuốc nầy chuyên trị đàn bà do tư lự phẩu uất quá độ; hoặc do sinh đẻ nhiều, khí huyết hư nhược; hoặc do bị nọc bịnh tình truyền nhiễm phải, mà sinh ra chứng Kai-Hư (Bạch-Đới), đi tiểu thường ra mủ trắng như nước gạo; hoặc vàng như rụa chuối; hoặc đỏ như gan lợn; hoặc xanh, hoặc đen, hôi tanh khó chịu, chóng mặt nặng đầu, đau lưng mỏi gối, tứ chi rời rạc, trong mình bất rất, mặt vàng da sám, kém ăn, ít ngủ, làm cho kinh kỳ bất điều, chậm đường sinh dục v. v.

Dùng thuốc nầy vào, không những chóng thấy công hiệu, và lại được khỏi tuyệt nọc bịnh, dù khi mặt nhọc cũng không có ra nữa.

2 thứ thuốc nầy cùng giá mỗi hộp là **1$00**, *nửa tá* **5$00**

Bán tại: **Á-CHÂU DƯỢC-PHÒNG**

N° 127 Hàng Bông (Cửa quyền) -:- **Hanoi**

Các ngài ở xa, xin viết thư về kể rõ bịnh, mua thuốc theo cách lãnh hóa giao ngân rất tiện và chóng.

MỘT BỨC THƠ

(đăng nguyên-văn)

Độc-giả nên coi cho biết

Tôi nhờ coi báo thấy các quan đều là hàng tri thức: như ông Đỗ-văn-Toàn, thơ-ký phòng nhì Nam-kỳ Soái-phủ. Ông điền chủ cựu hội đồng Nguyễn-ngọc-Hồn Caolanh và ông Nguyễn-bá-Thế, đốc học trường Laivung (Sadec) vì sự thiệt mà không vì danh giá đứng ra giới thiệu thuốc **Điều kinh bạch đái** hiệu ÔNG TIÊN với quốc dân thuốc hết sức hay, đàn bà con gái ra huyết trắng dầm dề, khi nhiều khi ít, bàm đau vàng vọt, trắng đục có giấy có nhợy, lâu năm thế mấy dùng cũng dức bịnh (qui bà trên đây nhờ dùng thuốc nầy mà hết bịnh, máu huyết trở nên tốt).

Thật y như lời giới thiệu, vợ tôi mới dùng ít gói, bịnh 10 phần hết 7, 8 và mấy đứa nhỏ tôi thường hay đau ốm, nước da huỳnh đảng, con mắt trốm lơ, muốn có ban trái nóng mê mang cũng nhờ dùng 3 gói **Thối nhiệt tán** hiệu ÔNG-TIÊN của ông thiệt là hiệu nghiệm, đang nóng vũi dùng không đầy 5 phút hết liền. Xin ông gởi C. R. cho tôi 10 gói nữa với một lố thuốc Bạch đái cho vợ tôi dùng dứt bịnh. Cảm ơn. Le 26 - 10 - 33

Nguyễn-văn-Tấn

Electricien C. des Eaux à Pnompenh

Thuốc nầy có gởi lãnh hóa giao ngân do: Nhà thuốc « **ÔNG TIÊN** »

Rue P Blanchy prolongée N° 84 *Phú-Nhuận* — **SAIGON**

Đại-lý: Minh-Nguyệt Phan-thiết, Trương-trọng-Hy Phanri, Hồ-văn-Ba Qui-nhơn, Trần-ngọc-Xuân Bình-định, Nguyễn-hữu-Vinh Tourane, Vĩnh-hưng-Trường Vinh, Thông-Hoạt Quảng-trị, Nguyễn-văn-Minh Hai-phòng.

Cần thêm đại-lý các tỉnh, huê-hồng nhiều, thể lệ dễ, xin viết thơ thương nghị với nhà thuốc.

BẢO-NINH

Bệnh quỷ đã có thuốc tiên!

Nếu ai mắc LẬU, hay TIM LA, hay LẬU nhập CỐT nghĩa là khắp rồi trong người nọc mệt lan đầm, uống rượu thì vàng có mủ, hay trong thịt nổi hòn nhỏ kiến, hay vẩn cái nhỏ một cái, xem đã có mủ vì các vi-trùng GONOCOQUE nó đã vào trong xương, trong máu, hễ ở giới thì như vậy. Bịnh nầy ngày hiểm và chuyên nhiễm, nếu để cho lâu Bà thì người ấy mắc bịnh đau GIA-CON (Mentite) khi bị huyết bạch, máng huyết v. v, thì sinh đẻ rất hèm, nếu để con thì hay bỏng mắt, còn TIÊM-LA, nhập CỐT thì vi-trùng máu trong xương còn vi trùng SPIROCHETE DE SCHANDINE cho nên trở giới ho sốt, đau đầu đau mình, đầu ốc đầu xuống, chân tay mỏi mệt, các cơ nọc nầy nó chuyển nhỏm rất lẹ người hiểm vì thế của nên ta nhiều người để vô, để ra bồi ra bọc, để con thiếu cái tia, ta cho là để quấy ngày, vì cái nọc nầy nó chuyển nhiễm sang tự lúc thụ thai, nếu mắc bịnh không thể được thai, để toàn bẩm nầy thì các nọc ấy chuyển nhiễm sang mấy mươi đời, như cha sang đến chán chắt v. v. vì thế nhiều người thử kỹ đều có bịnh khi xem máu thì trong có vi-trùng TIM-LA, còn như bên MỞ LOÉN (Chancre mou) bịnh nầy nọc cũng có vi trùng BACCILLE DE DUCREY, các vi trùng nầy nó cũng ẩn vào trong xương, trong máu, nó cũng nguy hiểm như TIM-LA bịnh nầy cũng có nhiều người thiệt tại đến thân tuổi, vậy các ngài mắc phải các bịnh nầy dù nặng hay bịnh nhẹp CỐT mấy mươi năm, hay mới mắc phải, thì lập tức dùng ngay thuốc HIỆU HOÀNG VĂN-ÁP, số nhà 67 phố Minh-Mạng Bắc-ninh (Tonkin) [illegible] nọc, người có bịnh uống thuốc vẫn đi làm ăn như thường, khỏi bao giờ không biết, thực thế vậy, nếu lần Bà có thai uống cũng được không hại gì cả, thuốc LẬU 1p00 TIM LA 2p00 thuốc CHANCRE-MOU cả uống và bôi 3p00. Đại lý LÊ-NAM-HƯNG Commerçant Rue de la Soie à PHAN-THIẾT, PHU-HÀ 67 Rue des Vêtements Phố Hàng Đào HANOI nếu ai muốn mua thì gởi cho một tỉ tiền trước còn Bản-hiệu gởi lãnh hóa giao ngân rất chóng, còn như ngài nào muốn làm đại lý xin viết thơ về Bản-hiệu.

KHẮP ĐÔNG-DƯƠNG CHỢ CÙNG QUÊ

Là lần thứ nhất trong nghề dệt ta

Mới chế ra?

Bản hiệu mới chế ra thứ áo Chemisette để mặc mùa nóng bức rất mát, để chơi Tennis rất tiện, mà nhất là các ngài bận Âu-phục rất đẹp rất lịch sự.

ÁO MÀU TRẮNG HAY MÀU GHI,

Cổ có Fermeture Eclair hạng nhất 2$00 hạng nhì 1$50

Cổ cài Các hạng nhất 1$50 nhì 1$00

1933 Vì mở rộng thêm, nên An-Thành đã đổi sang số nhà 41 cũng phố Hàng Đào, lại mới in xong Catalogue: thật là tiện lợi cho hết thảy mọi người; Vậy ai ai cũng nên có một cuốn Catalogue An-Thành, nhất là các nhà thương mại, công nghệ, xin cứ viết thơ về hỏi: không mất tiền:

Nhớ kẻo nhầm:

AN-THÀNH: 41 *phố Hàng Đào HANOI*

SINH-HUY

44 Rue Maréchal Foch à VINH

BỆNH ĐÀN ÔNG?

MỘNG - TINH. — Đêm ngủ thấy đi lại với đàn bà mà tinh xuất.

DI - TINH. — Đêm ngủ mê man tự-nhiên không mộng mà tinh xuất

HOẠT - TINH. — Tinh - khí bất kiên nên khi đi lại với đàn-bà là bị xuất ngay.

Bịnh nầy khi sơ - phát thì đau lưng mỏi vai, ù tai hoa mắt, hơi hở nóng môi miếng khô. Thần - tinh buồn bã. Ít ngủ, hay quên Vô-hậu bịnh mắc trong thời - kỳ nào, nhẹ hay nặng dùng thuốc CỐ-TINH BỔ - THẬN của bản - hiệu đã nổi tiếng xưa nay là hiển hiệu. Mỗi ve 1$ — Nửa tá giá đặc-biệt 5$.

BỆNH ĐÀN BÀ?

Đàn bà con gái thường bị chứng kinh - nguyệt - bất điều, tháng có, tháng không, khi trời, khi sụt, trước hay sau khi kinh kỳ thường hay đau bụng, kinh ra tím, đen hoặc trắng, lậu huyết, băng huyết, giạ con hư-lạnh cũng là khí hư, bạch - trọc, lệch - tử - cung, sa hoa muống, và các chứng thai-tiền, sản hậu vân-vân.

Các chứng kể trên khi sơ-phát thấy gây gầy nóng rét, khàng-khàng ho khan, gân thịt giật-máy, cạnh sườn đau bụng dưới rức, chóng mặt rất đau. Dùng bịnh như thế chỉ dùng hết nửa tá SƯ-CAN-BỔ HUYẾT là khỏi. Mỗi ve 1$ -, nửa tá giá đặc biệt 6$. (Cước ngoại).

XIN NHỚ THUỐC SỐT RÉT NHÂN NĂM-SAO RẤT THẦN HIỆU

L'ELIXIR DUPEYROUX

Làm cho máu có nhiều chất trừ vi trùng, bịnh gì chưa cũng khỏi các chất thơm vào máu rồi chạy qua phổi ra ngoài, thở được dễ chịu. Ăn ngon, ho bớt, cân nặng hơn trước. Dù giấy yếu cũng uống được thuốc ngọt Dupeyroux, thí nghiệm đã 40 năm, ngàn vạn người đỡ phải mắc bịnh ho ra máu ho lao phổi, lao sương, vân vân, nhất là các bịnh nhẹ hơn như bịnh ho sổ mũi, đau tức ngực, ho ra đờm, ho hen, vân vân. Mỗi chai to 1 $ 85 (Không kể tiền đoan) bán tại các hàng bào chế tốt.

Hiệu chánh: Phe Pham-Doan-Diem & Tourane. Phe Thai-Khuang-Khiết & Quinhôn. Viết thơ hỏi, sẽ gởi biếu cách chữa:

Laboratoires du Docteur DUPEYROUX, 5, Square de Messine, PARIS

Imprimerie TIẾNG-DÂN HUẾ

Directeur gérant: HUỲNH-THÚC-KHÁNG